

1 Corintios

Pablumi punta kaq kartanta

kačhan Corintupi kriyiqkunaman

Corinto pwibluqami Grecia nasyunpi, prubinsya Acayapi kaq. Corintuqami kusala atun pwiblu karan. Apustul Pablo manaraq chay Corinto pwibluman ĉhayatinqami, mana mayqanpis Jesucristupa shumaq rimaynintaqa chaypiqa yaĉhachikushallaparaqchu karan. Chaymi chayman Pablo ĉhar yaĉhachikutinqa achka runakuna kusalata kriyiranllapa. Chayraykumi Pabluqa uk aňu-y-midyuta chaypiqa taran kriyiqkunata masta yaĉhachir ima. Corintupi Pablo katin imakuna pasashanta mas intrakanarqa, liyishun Hechos 18.1-17.

Piru chaynu Pablo yaĉhachikutin Jesucristupi kriyiq karllapamapismi, mana Dyus munashan-nuchu kawsaranllapa. Chaymi paykunapura ĉhiqninakuranllapa (1.10-17; 3.1-4); kusa yaĉhaq yupay tukuyaranllapa (3.18-23); Pabluta juraparanllapa: “Maná allinta rurayan” nir (4.1-21); kusa saqra uchapi taq kriyiq masinllapawan mana imatapis rimar ima kawsaranllapa (5.1-13); mana kriyiq karguyjunkunapa naypanman dinunsyanakuqllapa (6.1-11); warmi kar, runa karpis ukwan ukwan punuya munaqllapa ima (7.1-7). Chaynumi chay yanqa dyus nishanllapakunaman aychata ĉurashanllapata mikuqllapa (8.1-13; 10.14-11.1). Chaynullami Pablo apustul katinmapis mana

kwintacharanllapachu (9.1-27). Chaynumi warmikunapis runanta mana kasuranllapachu (11.2-16). Chaynullami uchayjun karllapamapis Santa Mikunanta mikuqllapa ima (11.17-34). Chaynullami Santu Ispiritu yanapatinmapis mana kwintacharanllapachu (12.1-31); manami imanu llakipanakuymatapis yaçharanllapachu (13.1-13). Chaynullami mana intrakayashanllapa rimaykunapi rimar Dyuspaqmapis yaçhachikuranllapa (14.1-40). Chaymi ashwan chay wanushakuna kawsamunanaq kaqmatapis, mana kriyiranllapachu (15.1-58).

Chaynu kawsashanllaparaykumi, apustul Pabluqa kay kartata kaçharan, Amitunchik Jesucristupaq allita intrakananllapapaq. Chaynu Jesucristupa shumaq rimayninta wakinkuna mana allita intrakanatinllapamapismi, Pabluqa intrachiran mayqanpis allita kriyitinllapa Tayta Dyusqa washanqa tukuy uchanllapamanta nir (1.18-2.16). Chaynullami intrachiranpis masayjun kaqkunapaq, mana masayjun kaqkunapaq (7.8-40), chaynulla ufrindata churananllapapaq ima (16.1-4).

Pablumi saludakun

¹ Taytanchik Dyus munasha katinmi, Jesucristo akramasha apustulnин kanayapaq. Chaymi nuqa Pablo kriyiq masinchikllapa Sosteneswan pulla kar,

² kay kartata iskribimuni qamkuna Corinto pwiblupi, Taytanchik Dyuspi kriyiqkunaman. Chaqa qamkunata, chaynulla uklaw lugarkunapi Jesucristupi allita kriyiqkunawan pullatami,

Taytanchik Dyusqa akrashurllapa paypa allin kaqninkunapaqna riqsishushallapa. Chaynuqami ruraran tukuyla pay munashanlatana rurar kawsanaykillapapaq. Chaqa tukuyla kriyiqkunapami Amitunchik Jesucristuqa Amitunchikllapalla.

3 Chaqa nuqaqami Taytanchikllapa Dyusman, chaynulla Amitunchik Jesucristumanpis mañakuni llakipar tukuy imapi yanapashutinllapa shumaqta kawsanaykillapapaq.

Pablumi Dyusta payji nin

4 Taytanchik Dyustami nuqaqa waran waran mana shaykuq qamkunapaq kusata payji nini. Chaqa Jesucristuraykumi, kusata llakipar yanapashushallapa.

5 Chaynullami Jesucristurayku, Tayta Dyusqa kusata yanapashushallapa kusala intrakaqkuna kar, paypaq imanu rimar ima yaĉhachikunaykillapapaqqa.

6 Kaykunaqami chaynuqa kasha Jesucristupaq yaĉhachishushayllapaqa chiqap kasha nir yaĉhanaykillapapaq.

7 Chaymi Tayta Dyusqa uknikillapata imata ruranaykillapapaq, chaynulla uknikillapata-shuypaqa uktana rurar yanapanakunaykillapapaq nishushanllapanumi rurayankillapa. Chaynu karmi, mana mayqannikillapapis yanqalla yupaychu kankillapa. Ashwanmi tukuynikillapa imata ruranaykillapapaq nishushanllapanulla rurar ima, kusata yarakunkillapa maydiya Amitunchik Jesucristo shamunankaman.

⁸ Taytanchik Dyus yanapashutinllapami, maydiyapis shachinakunkillapa tukuy mana allin imakunamanta, maydiya Amitunchik Jesucristo shamunan diyakaman. Chaynuqami, mana mayqanpis uchayjun kanki nishunqallapanachu.

⁹ Taytanchik Dyusmi tukuy imata arnikushantapis kumplin. Chaqa payllami akramashanchikllapa, Wamran Amitunchik Jesucristuwan pullana kusa shumaqta kawsanallapapaq.

Pablumi yaĉhachikun uk yarpuyla kananllappaq

¹⁰ Kriyiq masiykuna, Amitunchik Jesucristupa shutinpimi qamkunata kusalata rugar nishunillapa: Imata rurarpis ama chiqanchanakur imachu mayqannikillapapis chayllata yarpur, llakipanakur ima kawsayllapa.

¹¹ Kaytaqami ukniykuna chaynu nishunillapa, ukninchik Cloepa wasinmanta kaqkuna willamashallapa katin. Chaqa nimashallapami, qamkunaqashi mana shumaqtachu tar anyanakur ima kawsankillapa nir.

¹² Chayshi qamkunamanta wakinnikikunaqa kaynu ninakur tankillapa: “Nuqami Pablo yaĉhachikushanpi kriyini” nir. Ukkunashuypaqashi ninllapa: “Nuqami Apolos yaĉhachikushanpi kriyini” nir. Chaynulla ukkunapisshi ninllapa: “Nuqami Pedro yaĉhachikushanpi kriyini” nir. Qashan wakinkunapisshi ninllapa: “Nuqami Cristo yaĉhachikushanlapi kriyini” nir.

¹³ ¿Imapaqta chaynuqa ninkillapa? Amami chaynuqa tukuyllapachu. Chaqa ¿Jesucristuchu

ukla karmapis wakman kayman shikwakash? ¿Manaqachu, nuqa Pablo qamkunata washashunayllapapaqqa wanuray? ¿Mayqannikillapallaqachu nuqapa shutiyipi shutikuraykillapa? ¡Manami!

¹⁴ Chaynu katinqa, ¿imapaqtaq wakinnikillapaqa chiqanchanakur, nuqalapi kunfyakankillapa? Chaqa wakinnikillapata shutichirmapismi, mana nuqapa shutiyipichu shutichikushallapa kani. Ashwanmi Crispawan Gayulata shutichishaypaq Tayta Dyusta kusalata payji nini.

¹⁵ Chaymi mana mayqanpis qampa shutikipimi shutikuray nir, nuqalapi kunfyakaytaqa puytingallapachu.

¹⁶ Piru qunqashami kasha kani. Allita yarputiyqami Estefanaspa ayllunkunatapis shutichiray. Paykunamanta mas shutichishaytaqami mana yarpunichu.

¹⁷ Chaqa allita nishaykillapa: Jesucristuqami akrarqa mana nimaranchu rir shutichikuy nirqa. Ashwanmi kaçhamaran paypa shumaq rimayninta yaçhachikutiy kriyir washakananllapapaq. Piru manami uk kusalata yaçhaq runa rimar yaçhachikun chaynuchu yaçhachishurayllapa. Chaqa chaynu yaçhachikutiyqami, nuqalapi kunfyakar mana intrakanaykillapatachu, Jesucristo kruspi wanushanpi kriyirlami washakanchikllapa nirqa.

Jesusmi intrachimanchik Dyusmi pudirniyjun yaçhayniyjun nir

¹⁸ Piru Jesucristumi kruspi wanuran washamanallapapaq nir yaçhachikushallapaqami, chay mana washakananpaq kaq runakunataqa

yarpuchin yanqa yaruyasha rimayachuwan yupay. Piru tukuy nuqanchikkuna washakanapaq kaqkunapaqqami, Tayta Dyuspa pudirnin kar washamanchikllapa.

19 Chaqa Dyus nitin iskribikashakunapimi, chay kusa kani niqkunapaqqqa kaynu nin:
“Chay kusa yaĉhayniyjun kaqkunatami
yaĉhayninta kitashaq.

Chaynulla chay paykunallamanta intrakanan
kaqkunatami
nuqqaqa mana munashaqchu” nir.

20 ¿Maypitaq chay kusala yaĉhaq runakuna, chaynulla yaĉhachikuqkuna, chaynullapis kay pachapi kaq imakunalapaq yaĉhaqkunaqa? Chaqa tukuy chay runakunataqami, Tayta Dyusqa tikrasha yanqa illaqllata rimaq runakunapaq.

21 Dyusmi kusa yaĉhaq kar, tukuy kay pachapi kawsaqkunaqa, kusa yaĉhaq, yarpuaq intrakaq ima karmapis, amana payta riqsinanllapapaq nir. Piru ashwanmi Jesucristupaq yaĉhachikushanpi tukuy shunqunwan kriyiqkunalamí washakananpaq nir, michka yaĉhaq runakuna chayta mana kwintachatinllapamapis.

22 Chaqa Israel runakunataqami milagruku-nalata rikayta munanllapa. Nataq mana Israel runakuna-shuypaqa, kusala yaĉhaqkuna kayta munanllapa.

23 Piru nuqakunataqami yaĉhachikunillapa imanu Jesucristo kruspi wanur kawsamushanpi kriyirla washakananllapapaq. Chaynu yaĉhachikutiyllapami Israel kaq runakunataq piñakur nin, ¿imanutaq Dyus Akrashan

Cristun karqa askwintalla wanusha kanqa? nir. Chaynulla mana Israelmanta kaq runakunata-shuypaqami yanqa uk yaruyasha yaĉhachikuyaymanllapa yupay yarpuchin.

²⁴ Piru Jesucristupi kriyiqkunataqami, Israel runakunata, chaynulla mana Israel runakunamatapis washamashanchikllapa. Chaynuqami, intrachimanchikllapa imanumi Dyusqa kusala pudirniyjun, yaĉhayniyjun nir.

²⁵ Chaynu katinmapismi wakinqa mana intrakananllapachu imanumi Tayta Dyus kaĉhamuran Wamranta washamanallapapaq nirqa. Piru mana kwintachatinllapamapismi Tayta Dyusqa kusala pudirniyjun, chaynulla yaĉhayniyjun kay pachapi kaq runakunamantaqa.

²⁶ Kriyiq masiykuna, allita kwintata qukayllapa imanu katkillapami Dyus akrashushanllapapaq. Piru yaqqa tukuynikillapami, wakin runakunapa rikayninpqiqa mana kwintachayapaqla, mana kusa yaĉhayniyjun, chaynulla mana riqsikasha katkillapamapismi Tayta Dyusqa akrashuranllapa.

²⁷ Nishaykillapapis: Tayta Dyusqami chay kusa yaĉhaq, chaynulla kusala puytiq kani niqkunata pinqaypi dijananpaq, kay pachapi mana kwintachayashanllapata, chaynulla mana yaĉhaq, mana puytiqpaq riqsiyashanllapakunata akrasha.

²⁸ Chaynullami Dyusqa, kay pachapiqa chay kusa yaĉhaq, kusa puytiq runakunata dijar, chay mana kwintachashanllapa runakunata akrasha, paypa wamrankuna kananpaqqa.

²⁹ Chaynuqami, Tayta Dyuspa naypanpiqa manana mayqanpis payllapaq alabakaytaqa puytin-

qanachu.

³⁰ Piru Tayta Dyusqami llakipakuq kar, kusala uchayjun kashallapamapis, Jesucristurayku llakipamarninchik mana uchayjunpaqnachu riqsir, pullakumashanchikllapa. Chaymi Jesucristurayku intrakayta puytinchik imanumi Taytanchik Dyusqa washamanchik nirmapis.

³¹ Chaymi Tayta Dyus kusata yanapamashanchikrayku, paylata alabashunllapa. Chayraykumi Dyus nitin iskribikashakunapiqa nin:
“Taytanchik Dyusqami kusala pudirniyjun nir
paylata alabayllapa, ama qamkunalla
alabakarchu” nir.*

2

Jesucristumi kruspi wanuran uchanchikllaparayku

¹ Piru kriyiq masiykuna, Taytanchik Dyus imanumi washamayninchikta munan nir yaĉhachishuqllapa shamurqa, manami imanutaq uk kusala yaĉhaq runa riman chaynu rimarchu yaĉhachishurayllapa.

² Ashwan qamkunawan karqami Jesucristo uchanchikmanta washamanallapapaq wanuran nir yaĉhashaylata yaĉhachishunayllapapaq nisha karay.

³ Piru qamkunaman shamurqa ĉhamuray kusa litalla yupay kusata manchakur ima, imanupiqaĉhi mana allita yaĉhachikutiy mana kriyingqallapachu nir.

---

* **1:31** Rikashun Jeremías 9.24.

4 Chayrayku Jesucristumi washamanchik nir yaĉhachishurllapaqa, manami nuqallamanta kusala yaĉhayniyjun karchu yaĉhachishurayllapa. Ashwan Santu Ispiritu pudirninwan yanapamatin yaĉhachikutiymi, kwintata qukar kriyiraykillapa.

5 Chaynu kriyirqami kwintata qukaraykillapa Dyus pudirninwan yanapamashalami washakayta puytinchik, mana runakunapa yaĉhayninipi kriyirlachu nir.

Santu Ispiritumi Dyuspaq intrachimanchik

6 Piru chay allitana kriyiqkunataqami, Dyuspaqqqa allitana yaĉhachinillapa, Dyuspaq kusa intrakaqkunana kananllapapaq. Chaqa chay yaĉhachikushayllapaqa, manami yanqa runakunapa yaĉhayninchu. Chaynulla manami kay pachapi mantakuqkuna maydiyaqa tukukayanqa chaykunapa yaĉhaynin imachu.

7 Ashwanmi chay washakanaykillapapaq yaĉhachikushaykunaqa, mana mayqanpis yaĉhatin, Tayta Dyus payla yarpushankuna. Chaqa payqami manaraq kay pachamatapis rurayaraqchu yarpushana karan, maydiyaqa washakar paywan pulla kayashunllapa nir.

8 Dyus tukuyta washamanallapapaq yarpushankunataqami, kay pachapi mantakuqkunaqa mana mayqanninpis intrakaranllapachu. Chaqa paykuna chay washakananllapapaq chayta intrakashallapa karqami, kusala shumaq allinla Amitunchik Jesucristutaqa mana wanuchinanllapatachu kruspi klabarqa.

9 Chayraykumi Dyus nitin iskribikashaku-napiqa nin:

“Tayta Dyusqami, payta munaq wamrankuna-paqqa,

kamkachishana uk kusala shumaq lugarta,
washakaqkunaqa chaypi kananllapapaq.

Piru chaytaqami mana mayqanpis rikashachu,
uyapashallapalamapischu.

Chaynulla manami intrakashallapalamapis-chu” nir.

10 Piru unay tukuy chay mana intrakayashanchikkunataqami, Tayta Dyusqa, Santu Ispiritunwan intrachimashanchikllapan. Chaqa Santu Ispirituqami tukuy imata yaĉhan, chaynullami yaĉhanpis Dyus imata yarpuyashanta, ruranayashanta ima tukuyta.

11 ¡Ma, tapushaykillapa! ¿Uk runachu, uk runa masin ima yarpuyashanta yaĉhayta puytinman? ¡Manami! Uk runaqami yarpuyashantaqa paylla yaĉhan imatami yarpuyan nirmapis. Chaynulla Tayta Dyuspapis Ispiritunlami yaĉhan imatami payqa yarpun nirmapis.

12 Chaymi Taytanchikllapa Dyusqa, Santu Ispiritunta qumashanchikllapa, allita intrakanallappaq imanutaq payqa kusalata llakipar tukuyta dibaldila washamanchikllapa nir. Chaynu Ispiritunta qumashanchikraykumi, nuqanchikkunaqa manana yarpuya puytinchiknachu chay mana kriyikuna yarpuyan chaynuqa.

13 Tukuy kaykunatami yaĉhachikunillapa, Dyuspa Santu Ispiritun yaĉhachimashanllaparayku. Manami nuqakuna munashayllapanulla yaĉhakushayllapatachu yaĉhachikunillapa.

Ashwanmi Santu Ispiritu, Tayta Dyuspaq intrachimashanllapata, intrachikunillapa chay allita kriyir, Santu Ispirituwan kaqkunataqa.

¹⁴ Piru Santu Ispiritu intrachikunashantaqa, mana Santu Ispirituwan kaqkunaqa mana kriyinanllapachu. Chaqa paykunataqami yarpuchinllapa yanqa uk yaruyasha rimayanman yupay. Ashwanmi Santu Ispiritu intrachikushantaqa, paywan kaqkunala intrakayta puytin.

¹⁵ Chaymi Santu Ispirituwan kaqkunaqa, imatapis allita rikar yaĉhayta puytin. Piru mana Santu Ispirituwan kaqqqa mana imatapis rikar yaĉhamayninchikta puytinllapachu, allinpichu kanchik manaqachu mana nir.

¹⁶ Chaqa Dyus nitin iskribikashakunapiqami nin:

“Manami mayqanpis, Dyus yarpuyashantaqa yaĉhayta puytinchikllapachu.

Chaymi mayqanpis paytaqa mana imatapis kaynu kaynu ruray nir yaĉhachiytaqa puytinchikllapachu”

Piru ashwan nuqanchikkunaqami Santu Ispiriturayku, Amitunchik Jesucristo imanutaq yarpun, chaynu yarpur intrakayta puytinchik Taytanchik Dyuspaqqqa.

3

Pablumi masta yaĉhachikun ukyarpuyla kananlapapaq

¹ Kriyiq masiykuna, Jesucristupi allita kriyinaykillapapaq nuqa yaĉhachishurllapaqa, manami Jesucristupi kriyiqta yupaychu

willashurayllapa. Ashwanmi imanutaq taksha wamritumataqa kusa shumaqlata willar ima intrachinchik, chaynumi yaĉhachishurayllapa Jesucristupaq allita intrakanaykillapapaqqa.

² Chaynumi qamkunataqa kusa shumaqlata yaĉhachishurayllapa, imanutaq uk ñuñuq wamritumataqa, lichilata upyachir mana jwirti mikuyta qaranchikchu chaynu. Chaqa qamkunaqari, jwirti mikuyta mana mikuyta puytiq yupay, manaraq allita intrakaytaqa puytiraykillapachu. ¡Chaynullami kananmapis manaraq puytinkillapachu!

³ ¡Chaqa qamkunaqa imanutaq chay mana kriyiq runakuna kawsan, chaynullaraq kawsankillapa! Chaymi qamkunapura inbidyanakur, ukmanta willanakur ima tarqa ¿manachu unay kashaykillapanulla kawsayankillapa?

⁴ Chaymi kaynu ninakunkillapa: “Nuqaqami Pablo yaĉhachikushanpi kriyini” nir. Nataq uknikillapaqa nin: “Nuqa-shuypaqa Apolos yaĉhachikushanpi kriyini” nir. Chaynu ninakur kawsarqami, imanutaq unay kawsayashaykillapanulla kawsayankillapa.

⁵ Ma tapushaykillapa: ¿Apoloswan, nuqa Pabluqa imataq kanillapa kusalata ukniyllapapi ukniyllapapi yarpupakunaykillapapaqqa? Chaqa nuqakunaqami Dyuspa sirbikuqninkunala kar, Jesucristupaq yaĉhachishunillapa paypi kriyinaykillapapaq. Chaymi Amitunchik imatami ruranayllapapaq nimashanllapanullami ruranillapa.

⁶ Chaymi Tayta Dyusqa qamkunaman

puntata kaĉhamaran yaĉhachishunayllapapaq. Chaynuqami, uk simillitata tarpukuq yupayna karay. Nataq Apolosta-shuypaq Tayta Dyusqa nirana, chay yaĉhachishushayllapata mas allita yaĉhachishunayllapapaq. Chaynu mas yaĉhachikurqami Apolosqa chay tarpushay simillitata parquq yupayna karan. Piru chay simillitata winachiq chay-shuypaqami Tayta Dyus karan.

⁷ Chaynu katinmi, tarpukuq chay, chaynulla parqukuq chaymapis yanqa rikar ima ruranayllapalapaq kanillapa. Piru tukuyta rikar winachiq chayqami Taytanchik Dyus payla.

⁸ Chaymi chay tarpukuq yupay yaĉhachikuq chay, chaynulla chay parqukuq yupay yaĉhachikuqmapis, chaylla kanillapa Tayta Dyuspaqq. Piru chaynu katinmapis Tayta Dyusmi maydiyaqa imata rurashayllapanulla, allinta rurasha katiyllapaqa, allintami rurashaykillapa nimanqallapa. Piru mana allinta rurasha katiyllapaqami, mana allintachu rurashaykillapa nimanqallapa.

⁹ Piru nuqakunaqami Dyuspaqq chaylla sirbikuqninla kanillapa. Chaymi qamkunapis Dyusllapaq kar, chay ĉakra tarpukasha chay yupay, chaynulla chay wasi llutakaq qallarisha chay yupay kankillapa.

¹⁰ Nuqatami, Tayta Dyusqa uk kusa allita llutakuqta yupay akrar kaĉhamaran, Jesucristupaq puntata yaĉhachishunayllapapaq. Chaymi nuqaqa imanutaq wasita shachinapaqqa puntataqa simintuta itanchik, chaynumi simintuta itaq yupay Jesucristupaq yaĉhachishurayllapa. Chaymi

chay simintu itashaypa ananpina ukkunaqa llutakuyan. Piru chaynu llutakurqami, allita yarpur llutakunqa, allintachu llutakuyan manaqachu mana nir.

¹¹ Chaqa uk llutakuq karmapismi, llutakunanpaqqa manana kambyayta puytinnachu chay simintu itakashataqa. Chaqa chay simintu itakasha chayqami, Jesucristo.

¹² Chaymi kay llutakuq qallarishanpa ananpiqa, allinta yaĉhachikuqkunaqa llutakuya puytingqa uruwan, platawan, kusala shumaq rumikunawan ima. Chaynullami chay mana allinta yaĉhachikuqkunaqa rurayta puytingqa qirulawan, shukchalawan, pajakunalawan ima.

¹³ Piru chay tukuy imanu yaĉhachikushanchikkunatami Dyus, jwisyu diyapiqa rikar yaĉhanqa ninawan. Chaymi chay ninaqa chay allinta yaĉhachikusha chaytaqa mana imanachingapischu. Piru chay mana allinta yaĉhachikusha chayta-shuypaqa limpu rupachir chinqachinqa.

¹⁴ Chaymi chay mayqan kusa allinta yaĉhachikusha katin, ninamapis mana imanachitinqa, Tayta Dyusqa allintami rurashayki ninqa.

¹⁵ Piru mayqanpis mana allinta yaĉhachikusha katin, chay yaĉhachikushanta limpu nina rupachitin-shuypaqa, tukuy chay yaĉhachikushankunaqa limpu tukukanqa. Ashwan chay yaĉhachikuq chaylami kriyishanraykula washakanqa nina rurimanta alsakaq yupaylana.

¹⁶ ¿Manachu qamkunaqa yaĉhankillapa Dyuspa wasin yupay kankillapa nirqa? Chaynulla ¿man-

achu yaĉhankillapa Tayta Dyuspa Santu Ispiritun qamkunapi kawsan nirqa?

¹⁷ Dyuspa wasin kaqkunaqami, kusala shumaq, kusala allin ima. Piru chaynu, Dyuspa wasin yupay katkillapa, mayqan mana allita kriyiq shamur, kriyishaykillapamanta chiqanchashutinllapaqami, chayta rurashanllaparayku Tayta Dyusqa kusala mana allinta rurar tukchinga. Chaqa Dyuspaqqami qamkunaqa kusala shumaq allinla wasin kankillapa.

¹⁸ Amami qamkunalla yaĉhayashaykipi kunfyakar ingañakankillapachu. Qamkunamanta mayqannikillapa chay runakuna yaĉhayashanta yaĉhakusha karqa, ama chay yaĉhayashaykipi kunfyakarchu, Tayta Dyuslapaq yarpunkimanllapa. Chaynu karqami Tayta Dyus yanapashutinllapa chiqap yaĉhaqpaqna tikrakankillapa.

¹⁹ Chaqa mayqanpis runa yaĉhayashanta yaĉhakusha kaqqami Dyuspaqqa mana kanman yupay. Chayraykumi Dyus nitin iskribikashakunapiqa nin:

“Kusata yaĉhaq kar, mas imakunatapis rurayta puytini niqkunatami,

Dyusqa mana chay yarpuyashannu ruranan-paqqpa dijanchu”.

²⁰ Chaynullami ninpis:

“Amitunchikmi yaĉhan, chay kusa yaĉhaq kani niqkunapa yarpuyninga yanqa mana kanman yupay” nir.

²¹ Chayraykumi, qamkuna runapa yaĉhayninta yaĉhakurqa, ama ninkillapachu, paywan kar kusala yaĉhaq ima kani nirqa. Chaqa Tayta Dyus

tukuy imapa amunwanna karqa, ¿imapaqta yanqa runakunapi yarpupakunkillapa?

²² Chaqa yaĉhashanchikllapanu nuqa Pabluta, Apolosta, chaynulla Pedrutapismi Tayta Dyus kaĉhamaranllapa qamkunata yaĉhachishunayllapapaq. Chaymi sirbishiunqnikillapa kanillapa. Chaynullami tukuy kay pachapi kaqta, kawsayta, wanuya, kanan diyata, maydiyatapis pay qumashanchikllapa. Chaymi Cristuwanna karqa ama mas imakunapaq yarpupakurnachu kawsashunllapa.

²³ Chaqa qamkunaqami Cristupana kankillapa. Nataq Cristo-shuypaq Tayta Dyuspana.

4

Pablumi yaĉhachikun apustulkunata kasunanllapapaq

¹ Qamkunami riqsimankimanllapa Jesucristupa yaĉhachikuqninkunalapaq. Chaynulla riqsimankimanllapapis nuqakunataqami akramashallapa, Tayta Dyus unaymanta-pacha imanu washamanallapapaq payla yarpushanta yaĉhachikuq kanillapa, nir.

² Piru nishaykillapa: Mayqantapis uk mantaqnin imata rurananpaq nir akratinqa, chay akrakasha chayqa imatapis karanlata ruran.

³ Chaymi nuqamataqa, Tayta Dyus manta-maqniy kar, akramaran paypaq yaĉhachikunapaq. Chaymi nuqaqa karanlata rurasha katiy, qamkuna, chaynulla chay mantakuqkunamapis mana nimayta puytingqallapachu mana allinta rurashayki nirqa. Chaynulla manami

nuqallamapis allintami rurayani, manaqa mana allintachu rurayani nikayta puytinichu

4 Piru yarpuyniypiqami mana uchayjunchu kani. Chaynu nirqami, mana nishunayanilapachu Dyuspaqqa kusala allin kar mana uchayjunnachu kani nirqa. Chaqa imanu katiyimapismi, Amitunchik Jesucristo rikar yaĉhamaqniyqa.

5 Chayraykumi, chay tukuy imamanta rikamaqninchik manaraq ĉhamuyatinga, amaraq nuqanchikkunalla rikar yaĉhanakushunllapachu. Ashwanmi yaraskishunllapa Amitunchik Jesucristo shamur, chay tutaparaqlapi kar pakaplla tukuy rurashanchikkunata, yarpuyashanchikkunamatapis shutiman rikarichinankaman. Chaymi chaypiraq Tayta Dyusqa imanu imanu kanallapapaq nir, pay munashanlata rurashakunataqa kusata alabamashunllapa.

6 Kriyiq masiykuna, tukuy kaykunataqami byinnikillapapaq willashunillapa Apolospaq, nuqallapaq willashurllapaqa. Chaynu nuqakunallapaq willashurllapaqa intrachishunayanillapa imanutaq nuqakuna Dyus nitin iskribikashanta allitana intrakar kawsanillapa chaynu kanaykillapapaq. Chaynu karqami, allitana intrakar, manana ukpaq allinta rimar, ukpaq-shuypaqa mana allintaqa rimayankillapanachu kanqa.

7 ¡Ma nimayllapa! ¿Mayqanllaqachu yanapar wakinkunamanta kusa mas yaĉhayniyjunpaq tikrashuyanqallapa? ¿Manachu tukuy yaĉhaynikillapataqa Dyusmanta aypashaykillapa?

¡Dyusmantami aypashaykillapa! Chaynu katin-ari ama qamkunalla yaĉhaynikillapata tarisha yupay yarpunkillapanachu.

⁸ Chaynullami manana nuqakunata ministimarllapanachu, qamkunalla kusala yaĉhaq, kusala mantakuqkuna yupayna tukunkillapa. Piru manami chaynuchu kankillapa. Chiqapmata chaynu mantakuqkuna kankimanllapa, nuqakunapis pullaykillapa mantakunayllapapaq.

⁹ Chaqa nuqakuna apustulkunataqami yarpuchimanllapa, Tayta Dyusqa tukuylamanta ikikaqpi dijamashallapa, uchayllaparayku wanunayllapapaq yupay. Chaynullami kusata qischakar imaqa tukuylapaq, angelkunapaq, chaynulla runakunapaq imaqa, kusala rikakuypaq yupay katiyllapa rikakumanllapa.

¹⁰ Nuqakunaqami, Cristupaq yaĉhachikutiyllapaqa, yaruyashapaq yupay rikamanllapa. Nataq qamkuna-shuypaqa, Cristupaq yaĉhakushaykillaparaykuqa, kusala intrakaqkunapaq riqsikankillapa. Chaynulla nuqakunaqa kusala litalla kaymanllapa yupay riqsikanillapa. Nataq qamkuna-shuypaqa kusala jwirti kayankillapa kanman yupay kankillapa. Nuqakunaqami kusala disprisyadu kanillapa, qamkunata-shuypaqa kusalata rispitär munashunllapa ima.

¹¹ Kanankamanmi nuqakunaqa mallaqpaq, yakupaq, chaynulla mudanayllapa mana katin ima kusalata qischakanillapa. Runakunamapismi qischamanllapa, chaynulla manami nuqakunallapaq wasiyjun imachu kanillapa.

12 Kusalata trabajarmi imanulapis kawsanillapa. Runakuna kusalata jurapamatinllapamapismi, paykunataqa kusala allinta rikanillapa. Chaynullami mana allinta ruramananllapapaq ikiy়lapapi puritinllapapis allinlata rurar shachinakunillapa.

13 Kusala mana allinta willamatinllapamapismi nuqakunaqa allinlata paykunataqa willanillapa. Chaynulla kanankamanmi imanutaq uk runamaqa wasinta pichar, chay pichakushanta itakun, chay picha itakukashata yupaymi rikamanllapa.

14 Kriy় masiykuna, tukuy kaykunataqami iskribimuni qamkunata intrachishunayllapapaq. Manami kusa mana allinta rurayashaykillaparayku pingashunaypaqchu willashunillapa. Chaqa kusalatari munashunillapa chiqap wamraykunata yupay.

15 Chaymi nishaykillapa: Michka dyis mil (10,000) yačhachikuqkuna Cristupaq yačhachishutinllapapis, manami kusa achka taytayjun yupayqa kayta puytinkillapachu. Chaqa nuqami taytaykillapa yupay kani, Jesucristupa shumaq rimayninta puntata willar yačhachishushayllaparayku.

16 Chaymi kusalata rugashunillapa, imanutaq nuqa kani chaynula kanaykillapapaq.

17 Chayraykumi Amitunchik Jesucristupi allita kriy় masiy, kusala munashay Timoteuta kačhamuni. Chaqa paytami Jesucristupaq willatiy puntata kriyishanrayku, wamray. Paymi intrachishunqallapa Jesucristupi imanu kriy় kar, mayta kriyiqkunaman yačhachikuq rirpis, yačhachikuni nir.

18 Qamkunamanta wakinnikikunaqami, nuqaqa mana shamuyashaqnachu rikashuqllapa nirqa, kusalata alabakar ninkillapa: “Pablumantaqami nuqanchikkunaqa kusa mas yaĉhaq imana kanchikllapa” nir.

19 Piru Amitunchik munatinqami, mana tardarchu shamushaq rikashuqllapa. Chaymi chaypiraq rikashaq chay nuqamanta kusa mas nir yarpukunataqa, mabir chiqaptachush Dyus munashannu rurayan, manaqachu rimayanla kusa kani nirqa.

20 Chaqa mayqanpis Dyus munashanta ruranarpa, tukuy shunqunchikwan allita kriyisha kar, rurayta puytinchik. Manami yanqa rimarlachu Dyus munashantaqa rurayta puytinchik.

21 ¿Imanutataq munankillapa: Rikashuqllapa shamurqa qiruwan maqaq yupay anyashuqnalla willashunayllapata, manaqachu munashurllapa kusala shumaqta willar intrachishunayllapata ima?

5

Kriyiq masinchik uchakurlla kawsatinqa ama pullaqa kashunllapachu

1 Yaĉhashami kanillapa, qamkunamanta ukqashi, maman tukuqta warmikusha nir. Chaynuqami kusala pinqaypaq mana allinta rurar uchakusha. Chaqa chay mana kriyiqkunamapis, manami chaytaqa ruranllapalamapischu.

² ¡Piru uknikillapa chaynu uchakusha katin-mapismi, mana imapis pasasha kanman yupay, qamkunaqa kusana kani ima nir tankillapa! Ashwanmi chay runa uchakushanpaq yarpur kusata kwashayar ima, chay mayqančhi uchakusha chaytaqa qamkunamanta itakushana kankimanllapa.

³ Chaymi nishaykillapa: Nuqa qamkunawan mana pulla karmapis, yarpuyniypiqa qamkunawan pulla kani, michka mana nuqa nuqalla chaypi karmapis. Chayraykumi, chay qamkunamanta uknikillapa uchakusha chaypaqqa, Amitunchik Jesucristupa shutinpi nishana kani kasti-gakashana kananpaq.

⁴ Chaymi chay runa uchakushanpaq parlanaykillapapaq tantakatkillapaqami, nuqa mana chaypi karmapis yarpuyniypiqa pullaykillapa kashaq. Chaynullami Amitunchik Jesucristo pudirninwan yanapashunqallapa shumaqta parlanaykillapapaq.

⁵ Chaynu allita parlarllapa, chay runataqa qamkunamanta itakur, Satanaspa makinpina dijankillapa. Chaynuqami, kusata qischakar imaqa, kwintata qukanqa. Chaymi imapaqraq chaynu uchakuray nir, chay uchakushanta dijatinqami, maydiya Amitunchik Jesucristo shamutinqa, chay runaqa washakashana kanqa.

⁶ Chayraykumi nishaykillapa: Manami allinchu wakinninchikkuna uchakutin, chay uchakushanta mana kwintachar, kusami kanillapa ima ninallapapaqqa. Chaqa yačhashanchikllapanu, imanutaq tantata

ruranapaqmaqa pitila libadurata itashamaqa, chay tantapaq chaytaqa limpula saksachin.

⁷ Chaynu katinmi, chay libadura byijuyasha yupay, uchakuchishunaqlapa chaytaqa qamkunamanta itakur, ashwan chay mana libadurawan rurakasha turtilla yupayna kidayllapa. Chaqa chiqaptaqami Dyuspaqqa chaynu kankillapa. Chaynu karmi, imanutaq Pascua fyistapi mikunchik mana libadurayjun turtilla yupayna kayllapa. Chaqa Jesucristumi uchanchikllaparayku wanushana, Pascua fyistapi uk uyshitata wanuchir mikunchik chay yupay.

⁸ Chayraykumi, Pascua fyistapi mana libadurayjun turtillata mikuqlapa, chay yupayna kashunllapa. Chaynu karmi imatapis allinta, chiqap kaqlata rurashunllapa, mana chay libadura byijuyasha yupay mana allinkunata imachu.

⁹ Ukniykuna, nuqaqami chay uk kartaypi iskribishurlapaqa, nishurayllapa, amami chay ukwan ukwan punur, mana allinta ruraqkunawanqa tantanakunkillapachu nir.

¹⁰ Chaynu nishurllapaqa, manami nishunaryllapachu, chay mana kriyikunamanta tukuy tyimpupaq chiqanchakankillapa nirqa. Chaqa paykunaqami, ukwan ukwan pununllapa, kusalata imakunata munanllapa, suwakunllapa, chay yanqa dyus nishanllapakunata aduranllapa ima. Chaqa kawsayarllaqami, mana tukuy tyimpupaq chiqanchakayta puytinchikchu chay mana kriyikunamantaqa.

¹¹ Ashwanmi chaynuqa willashurayllapa, chay

kriyiq masinchikllapa yupay tukur, chaymanta ukwan ukwan punur, kusalata imakunata munayan, yanqa dyus nishanllapakunata adurayan, kusala kwintastiru, maçhalun, suwakuqkuna ima, chaykunawan ama piçhunakunaykillapapaqchu. Chaynu runakunawanganqami, ama imata ruranaykillapapaqmapis parlankillapa, chaynulla amami pullaqa mikunkillapalamapischu.

12-13 Chaqa manami nuqaqa chay mana kriyiqkunata rikar yaçhar, mana allinta rurashaykiraykumi kastigakashana kanki niyta puytinichu. Ashwanmi tukuy paykunataqa Tayta Dyusla rikar yaçhanqa imata rurashantapis. Piru qamkunaqami kriyiqkuna kashaykillaparayku qamkunapura allita rikanakur yaçhayta puytinkillapa. Chaymi chay uchakuqla chaytaqa itakuya puytinkillapa qamkunamantaqa.

6

Kriyiqpuraqa ama dinunsyanakushunllapachu

1 Qamkunamanta, uknikillapa kriyiq masinwan piñachinakutin imaq, ¿imapaqtaq rinkillapa chay mana kriyiq jwiskunata willaq, paykuna rikar yaçhananpaqqa? Chay mana kriyiq jwiskunaman rinaykillapamantaqa, ¿manachu qamkuna kriyiqpuralla, ima katinpis parlar shumaqchayta puytinkillapa?

2 ¿Chaqa manachu yaçhankillapa Dyuspi kriyiqkunaqami maydiyaqa, tukuya rikar yaçhayanqa imanu katinllapapis nirqa? Chaynu tukuya rikar

yaĉhanaykillapapaq karqa, ¿ima manachu puytinkillapa, chay qamkunapi ima pasashanta parlar shumaqchaytaqa?

3 ¿Manachu yaĉhankillapa nuqanchikkunaqami angelkunamatapis rikar yaĉhayashunllapa imanu katinllapapis nirqa? ¡Chaynu katinmi, ashwan kay nuqanchikkunapi ima pasatinmaqa dasla rikar shumaqchayta puytinchikllapa!

4 Chayraykumi qamkunallapi ima pasasha katinmapis, ¿imapaqna chay mana kriyiq, mana allita rikar yaĉhaq jwiskunamanqa rinkillapa?

5 Kaytaqami kaynuqa willashunillapa pinqakur amana chaynuta ruranaykillapapaq. ¿Chaqa manachu uklamapis qamkunamanta kan, uk kriyiq masin imanu katinpis shumaq parlar shumaqchananpaqqa?

6 Piru kriyiqpuralla piñachinakurqa, ¿imaraykutaa chay mana kriyiq jwiskunaraq rikar yaĉhananta munankillapa?

7 ¡Nishaykillapa! qamkunamanta kriyiqpuralla imalapaq piñachinakur mana kriyiq jwiskunaman qayachinakur imaqa, kusala pinqaypaqta kawsankillapa. Ashwan uknikillapa piñachishutinllapa, manaqa ingañashutinllapamapis, kriyiq kashaykillaparayku, uyarala kankimanllapa.

8 Piru ashwan qamkuna uyarala kanaykillapamantaqa, uknikillapata mana allinta rurayankillapa, chaynulla ingañayankillapa ima.

9-10 ¿Manachu yaĉhankillapa chay mana allinta ruraqkunaqa, Dyus mantakuyashanmanqa mana yaykuyta puytingqallapachu nirqa? Chaqa chay ukwan ukwan punuqkuna, yanqa

dyus nishanllapakunata aduraqkuna, warmi, manaqa runa karmapis kasarashana kar, chaymanta ukwan punuqkuna, uk runa warmi yupay tukuqkuna, runapuralla punuqkuna, suwakuqkuna, imakunata munapakuqkuna, maâchaqkuna, chaynulla chay kwintastirukuna, llullakurla imanta tarikuqkuna imaqa, Tayta Dyus mantakuyashanmanqa mana yaykuya puytingachu. Chayraykumi ama ingañakankillapachu maydiyaqa Tayta Dyuswan pulla kashaq nirqa.

¹¹ Qamkunamanta wakinqami, unayqa chaynu kaq kankillapa. Piru kananqami, Amitunchik Jesucristo uchaykillapapaq wanushanrayku Tayta Dyusqa llakipar, mana uchayjunpaqnachu riq-sishushallapa. Chaymi kananqa Santu Ispiritu yanapashutinllapa allinkunalata rurar, Tayta Dyuswan pullana kayta puytinkillapa.

Imatapis Dyuslapaq rurashunllapa

¹² Imanupiqami wakinqa ninllapa: Nuqaqami Jesucristupi kriyishayllaparayku tukuy imatapis ruranayllapapaq kani nir. Chaynu katinqa tapushaykillapa: ¿Chay tukuy munashaykillapanulla rurashaykillapaqachu imallapiqa yanapashunllapa? ¡Manami! Chaqa manami allinchu chay mana allin kaqkunaqa, pay munashannullata rurar uchakuchimanapaqqa.

¹³ Chaynulla ninllapapis: Mikuyqami paâhayta untachinanpaq. Chaynulla paâhayshuypaqa mikuywan untananlapaq nir. ¡Chiqaptami chaynu! Piru nishaykillapa maydiyaqami Dyusqa ishkantinta chinqachinqa.

Chaynullami ninllapapis, kwirpunchikpis yanqalla kashanrayku, allin ukwan ukwan ima pununapaq nir. Piru manami chaynuchu, ashwanmi kwirpunchikqa Amitunchik Jesucristulata sribisha ima, paypis kwirpunchikpi kawsananpaq.

14 Chaynu Amitunchik kwirpunchikpi kawsashanraykumi, imanutaq Tayta Dyus, Amitunchik Jesucristuta wanushanmanta kawsachimuran, chaynullami nuqanchikkunatapis wanushallapamapis pudirninwan kawsachimashunllapa.

15 ¿Manachu yačhankillapa kwirpunchikllapaqa Cristupa kwirpun nirqa? ¿Chaynu Cristupa kwirpun katinqachu, allin kanqa chay kwirpunchikllawan rir uk warmi waynasapawan pununapaqqa? ¡Manami!

16 Chaypaqmi Dyus nitin iskribikashakunapiqa nin: “Runawan warmi pullachakarqami, ishkantinqa uk kwirpulana yupay kidanllapa” nir. Chaymi qamkunamanta mayqanpis uk warmi waynasapawan punurqa, chaynu mana allinta rurarmapis, uklapaqna tikrakayanllapa.

17 Nataq nuqanchikkuna-shuypaqa, Amitunchik Jesucristupi kriyishanchikrayku, paywanqa uk yarpaqlapaqna tikrakanchikllapa.

18 Chaynu katinqa, chay ukwan ukwan punur kusa saqrata uchakunaykillapamanta chiqanchakayllapa. Chaqa chaynu uchakuymi kwirpunchikpaqqa kusala mana allinchu, wakin uchakunamantaqa. Chayrayku mayqan ukwan ukwan punur uchakuqqami, paypa kwirpunllapaq kusala saqrata uchakuyan.

19 ¿Manachu qamkunaqa yaĉhankillapa kwirpuykillapaqa, Dyus Santu Ispiritunta qushushanllapapa wasin nirqa? ¿Chaynulla manachu kwintata qukankillapa Dyuspa Santu Ispiritunqa qamkunapi kawsan nir? Chaqa qamkunaqa, manami kwirpuykillapapaqa amunchu kankillapa.

20 Ashwanmi Dyuspana kankillapa, Wamran Jesucristuwan rantishushanllaparayku. Chaynu paypana karqa, tukuy kwirpuykillapawan allinlata rurar Dyuslatana aligriyachiyllapa.

7

Pablumi yaĉhachikun masayjun mana masayjun kaqkunapaq

1 Qamkunami uk kartata iskribimar tapumaraykillapa. ¿Allinchu kanqa uk runa warmikunanpaqqa? nir. Chaypaqmi kananqa willashaykillapa. Allinmi kanman uk runa ama warmikunanpaqqa.

2 Piru ama ukwan ukwan punur uchakunanllapapaqqami warmipis, ullqupis masayjun kananpaq allin. Chaynu karmi runaqa warminlawanna kawsanqa, chaynulla warmipis runanlawanna kawsanqallapa.

3 Chaynu karmi, warmi chay, ullqu chaypis masayjun kashanta yarpur, ama kwirpunta miĉhanakurchu pulla shumaqta kawsanqallapa.

4 Chaqa uk warmi masayjunna karqa, manami payqa kwirpunpa amunnachu, ashwan kwirpunqa runanpaqna. Chaynullami runapis masayjunna karqa, manana

kwirpunpa amunnachu, ashwanmi kwirpunqa warminpaqna.

5 Chaynu katinmi, chay warmi chay, chaynulla chay ullqu chaymapis mana mi'chanakuya puytingachu pununanllapapaqqa. Piru imanupiqa pulla punuyashanllapamantaqa, allita parlar ayka diyallataqa mana pulla punur gwardakar ima Dyusman mañakunayarqa, rurayta puytingallapa. Chaymantami qashan pullachanakunkallapa. Imanupiqakish Dyusman mañakunaykillapapaq gwardakasha kanillapa niyar, mana kwirpuykita tantyakachiyya puytitkillapa, Satanasqa dasla imakunapi ukwan uchakuchishunmanllapa.

6 Tukuy kaykunata willashurllapaqa, manami mantashuqllapa yupay nishuyanillapachu warmikunkillapa ima nirqa. Ashwanmi tukuy kaykunaqa qamkunapina kanqa.

7 Chaqa nuqapa yarpuyniymantaqami, kusala allin kanman nuqa yupay mana warmiyjun kar, kusala allinta kawsanaykillapapaq. Piru Tayta Dyusmi tukuyta yanapamashanchikllapa wakinqa warmiyjun kanapaq, nataq wakintashuypaq mana warmiyjunchu kanallapapaq.

8 Chaymi chay musukuna manaraq warmiyjun kaqkunata, chay warmi shipashkuna manaraq runayjun kaqkunata, chaynulla chay byuda kaqkunataqa nini, ama masayjunnachu kar, nuqa yupay kananllapapaq.

9 Piru imanupi masayjun kanayarllapaqa, kasarayllapa. Chaqa manami allinchu mayqanpis masayjun kanayar, mana masakur uchakunanpaq yarpurla kawsananpaqqa.

10 Piru tukuy chay warmijun, runayjun kaqkunatami kaynu nishaykillapa: Mayqan warmipis masayjunna karqa, runanlawanna kawsar amana dijanqanachu. Kaytaqami kaynu nishunillapa mana nuqapa yarpuyniymantachu. Ashwanmi willashunillapa Amitunchik Jesucristo chaynu nir mantakushankunamanta.

11 Chayrayku, imanupi uk warmi runanta dijarqa, mananami ukta runakuya puytinqanachu. Piru imanupi runayjun kayta munarqa, runanllawan shumaqchanakur, purinqallapa. Chaynullami runapis warmintaqa ama dijanqanachu.

12 Kananqa willashuyllapata munani nuqa intrakashaymanta, Amitunchik Jesucristo kay pachapi kar mana chaynu yaĉchachikusha katinmapis. Chaymi nishaykillapa: Uk runa warmijun kanman, chaymanta chay runaqa, Jesucristupi kriyiq tikrakatin, chay warminqa mana kriyinanmanchu. Piru chay warminqa mana kriyinarmapis runanta munar ima mana dijanatingqami, chay kriyiq runanqa mana dijarchu payllawan kanqa.

13 Chaynullami uk warmipis runayjun kanman, chaymanta chay warmiqa, Jesucristupi kriyinman. Piru chay runan-shuypaqha mana kriyiyta munarmapis, warminta munar mana dijanatinqa, chay warminqa ama dijarchu payllawan kawsanqa.

14 Chaynuqami chay runa mana kriyiqtapis Tayta Dyusqa llakipar yanapanqa, warmin kriyiq tikrakashanrayku. Chaynullami uk warmi mana kriyiqtapis Tayta Dyusqa llakipar yanapanqa

runan, kriyiq kashanrayku. Chaynu shumaqta mana dijanakur ima kawsatinllapaqami, Tayta Dyusqa wamranllapakunatapis llakipar shumaqchanqa. Piru dijanakur ima kawsatinllapa-shuypaq a wamranllapamapis mana shumaqchakashachu kanqa Dyusmantaqa.

¹⁵ Piru imanupi chay kriyiqkunamanta, warmi mana kriyiq kar runanta dijanayanman, chaynullapis imanupi ullqu chay mana kriyiq kar, warminta dijanayanman. Chaynuta ruranar-qami mayqanninpis ruranqa. Chaynuqami, chay kriyiqqa warmi kar, manaqa ullqu chaymapis paylana kidar shumaqtana kawsanqa. Chaqa Tayta Dyusqami qayashushallapa, shumaqlana kawsanaykillapapaq, amana maqanakur imanachu.

¹⁶ Chaqa qam kriyiq masiy, runayki dijashur rinatin, mana dijanarqa ¿imanutaq yañhanki qam-rayku runayki washakayanqa nirqa? Chaynulla kriyiq masiy, warmiki dijashur rinatin mana dijanarqa, ¿imanutaq yañhanki qamrayku warmiki washakayanqa nirqa? Chayraykumi rinatinqa dijayllapa rinqa.

¹⁷ Chaymi kananqa nishaykillapa: Mayqannikillapapismi imanu kanaykillapapaq Amitunchik Jesucristo akrashushallapa chaynullami kawsankillapa. Chaynulla imanutaq Tayta Dyus chayraq paypaq akrashutinllapa karaykillapa, chaynulla kar kuntintakayllapa. Kaynu nir tukuy maylawpi kaq kriyiqkunatapis willani.

¹⁸ Chaymi mayqan Israelmanta kar, chay siñal kustumrita rurashana katin, Tayta Dyus qayasha

katinqa, chaynullana kanqa. Chaynulla mayqan mana Israelmanta kar, manaraq chay siñal kustumrita rurasha katin Tayta Dyus qayasha katinqa, chaynullana kar amana ruranqanachu.

19 Chaqa manami chay siñal kustumrita rurasha kar, manaqa mana chay siñal kustumrita rurasha karlachu Tayta Dyuspaqqa allinqa kanchik. Ashwanmi imanu kashanchiknulla Tayta Dyustaqa chiqapta kasur, munashannullaqa kawsayta puytinchik.

20 Chaymi mayqanpis, imanula katinpis Tayta Dyus qayar imanu kananpaq niran, chaynullana kar kuntintakanmanllapa.

21 Imanupi qam uk runapa sirbikuqnin katki, Jesucristo qayashutinka, amami yarpupakunkichu sirbikuqmi kani nirqa. Ashwanmi chayllapi kidanaykipaq karqa, kidanki. Piru imanupi chay sirbikuyashaykimanta lluqshinaykipaq yupay katinqa, ama tardarchu lluqshinki, amana sirbikuq kanaykipaq.

22 Chaymi mayqanpis uk runata sirbiq katin, Amitunchik Jesucristo paypi kriyinanpaq qayasha katinqa, manana runapa sirbiqnin yupaynachu kar, ashwan Cristupa sirbiqninlana kanqa. Chaynullami uk runa mana mayqantapis sirbiyatín, Jesucristo qayatinqa, chay runaqa kananqa Amitunchik Jesucristo munashanlatana ruranqa, uk sirbiq yupayna.

23 Chaqa Tayta Dyusmi qamkunataqa, Wamran Jesucristo wanushanwan rantishushallapan. Chayraykumi manana uk runa yarpuyashankunata kasurnachu, ashwan Jesucristupa sirbiqninlana kankillapa.

²⁴ Chaynuqami kriyiq masiykuna, qamkunaqa imanutaq karaykillapa chayraq Tayta Dyus qayashutinllapa chaynullana kar kuntintakar, Taytanchik Dyustaqa, paylatana sribinkillapa.

Pablumi yaĉhachikun manaraq masayjun kaqkunapaq

²⁵ Kananqa willashaykillapa, chay shipash manaraq runayjun kaqkunapaq. Piru kayqami mana Amitunchik Jesucristo mantakushanmantachu, ashwanmi nuqa yarpushayllamanta. Chaynu karmapis allin, Amitunchik Jesucristupi kriyiq katiy pay llakipar yanapamatin rimashayrayku.

²⁶ Chaymi allin kanqa, runa karpis ama warmikur, chaynulla warmi karpis mana runakurchu payla kashannullana kidananllapapaq. Chaqa kusala qischakay tyimpupinami kanchikllapa.

²⁷ Chaymi, qamkuna warmiyjun karnaqa, ama warmikitaqa dijaynachu. Chaynulla chay manaraq warmiyjun kaqkunapis, ama warmikuyllapanachu.

²⁸ Chaqa nishaykillapa: Qamkuna kasararqami mana uchakuyankillapachu Dyusmantaqa. Chaynullami uk shipash kasararpis, mana uchakuyanchu. Piru chay qischakay tyimpukunapi kasarashakuna mana qischakananllapata munarmi, nini: Ama kasaranmanllapachu nirqa.

²⁹ Kriyiq masiykuna, nuqa chaynuta willashurllapaqami, kaynu intrakanaykillapata munani: Jesucristo shamananpaqqami,

manana achka tyimpunachu kidan nir. Chayraykumi warmiyjun kaqkuna, chaynulla runayjun kaqkunamapis, manana masayjun yupaynachu kar, Amitunchiklapaqna yarpur kawsanmanllapa.

30-31 Chaymi mayqan llakirpis ama chaylapaqqa yarpunmanllapachu; kusa aligrila kaqkunapis ama chaylapaqqa yarpunmanchu; chaynulla kay pachapi kaqkunata rantir, kusala imayjun ima tikrakashcha kaqkuna imamapis amami tukuy chaykunalapaq yarpurchu; ashwan Amitunchiklapaq yarpur kawsanmanllapa. Chaqa chay kusalata llakishanllapakuna, aligriyashanllapakuna, chaynulla tukuy iman tarishankunaqami, maydiyaqa limpu tukukanqa.

32 Piru chaynu nishutiyllapaqakish ¿chaqa imanutaq maydiyaqa kayashaqllapaqa nir, yarpupakuyatkillapa? Amami chaykunapaq yarpupakurchu, ashwan Amitunchiklapi yarpukur kawsayllapa. Chaqa imanutaq uk manaraq warmiyjun runamaqa, Amitunchiklapaqna yarpur, ashwan imanupis mas shumaqta ima paywan kayta munan, chaynu kayllapa.

33 Piru nataq runa warmiyjun karqami, kay pachapi kaq imakunapaq, warminta aligriyachinanpaq ima yarpur, Amitunchiklapaqqa manana yarpunnachu.

34 Chaynullami runayjun warmiwan, mana runayjun warmikunaqa mana chayllatanachu yarpunllapa. Chaqa imanutaq chay byuda mana runayjun kaqkuna, chaynulla chay shipash manaraq runayjun kaqkunamaqa, Amitunchiklapaq yarpukunllapa. Paykunaqami

Dyuswan kusala mas shumaq kayta munanllapa kwirpunpi, chaynulla yarpuyininpimapis. Nataq runayjun warmikuna-shuypaqa kay pachapi imakunapaq, chaynulla runanta aligriyachinanpaq ima yarpunllapa.

35 Tukuy kaykunata willashurllapaqa, manami nishunayanillapachu warmiqa amana runakunqanachu, chaynulla runa karmapis amana warmikunkillapachu nirqa. Ashwanmi willashuyanillapa byinnikillapapaq, allita intrakar kusala shumaqta Amitunchiklapi yarpukurna kawsanaykillapapaq.

36 Chayraykumi mayqan runapa, uk warmi wamran kasarananpaq allinna katinqa, allita yarpunman taytanqa: Allinchu kasarananpaq, manaqachu mana nir. Chaymanta allita yarpur: Allinmi kasarananpaq nirqa, kasarananpaq dijanqa. Chaqa chaynu wamranta kasarachirqami, mana uchakuyanchu.

37 Piru uk runa payllamanta allita yarpur, warmi wamranpaq ninman: Manami allinchu kasarananpaqqa nir. Chaynu rurarqami kusala allinta rurayan chay runaqa.

38 Chaynu nirqami nishunayanillapa: Mayqanpis warmi wamranta qukuñar, qukuñra allita rurayan. Piru mayqan, wamranta mana

qukurqami, kusala mas allinta rurayan nir. *

³⁹ Nishaykillapa: Uk warmi kasarasha karqami, chay runanllawan kawsanqa maydiya runan wanunankaman. Nataq maydiya runan wanutin-shuypaq, chay warmiqa paylana kashanrayku, Amitunchikpi kriyiq, mayqan runawanpis kasarayta puytingqa.

⁴⁰ Piru Dyuspa Santu Ispiritun yanapamatin, chiqapta rimayani nir yaçharmi kaynu nini: Kusala shumaqmi kanman, chay warmiqa amana runakunanpaqchu nir.

8

Amami uchakuchishunchu ukninchiktaqa

¹ Kananqami willashaykillapa chay yanqa dyus nishanllapakunaman mikuya çhurashanllapapaq. Wakinqami ninllapa: Chay mikuykunataqami, mikunapaq kusala allin ima nir. Chaynu yaçharqami, imanupiqa kusana kani ima ninkillapa. Ashwanmi chaynu yarpunaykillapamantaqa, chay ukninchikkunata

---

* **7:38** Kaynupismi intrakayta puytinchik: Piru uk runa uk shipashwan parlashana kanman kasarananpaq. Piru chay runaqa paywan kayta kusalata munatin, chay shipash allinna warmin kananpaq katinqa, kasaranqa. Chaqa chayta rurarqami mana uchakuyanchu. 37 Chaynulla uk runa warmikunampaq kayar, chaymanta paylla allita yarpur, mana warmikushaqchu, Dyusta mas allinta sirbinaypaq ninman. Chaynu rurarqami chay warmin kananpaq karan chay shipashtaqa paylana kananpaq dijar, kusala allintana rurayanqa. 38 Chaymi nimi, uk runa uk shipashwan kasarananpaq parlashanwan kasararpa al

llakipar masta kriyinanpaq yanapanchik chay, kusala shumaqqa.

² Piru imanupi ukqa kusalata alabakananrayku ninman: Kusala yaĉhayniyjunmi kani nir. Chaynu payllamanta alabakarqami, Dyus munashankunataqa manaraq riqsiyanchu.

³ Piru mayqanpis chiqpta Dyusta munatinqami, Dyusqa paytapis wamranpaqna riqsinqa.

⁴ Piru chay yanqa dyus nishanllapakunapaq mikuykunata ĉurashanllapata mikushamapismi, mana imanachimayninchikllapata puytinchu. Chaqa allita yaĉhashanchikllapanu, chay dyus nishanllapakunaqa, manami chiqap Dyuschu nir. Piru chiqap Dyusqami ukla, paymi Taytanchik Dyus.

⁵ Chaqa wakinkunaqami ninllapa, unaq syilupi, chaynulla kay pachapishi kan achka dyuskuna, chaynulla kusala achka paykunata mantar rikaqkunapis nir.

⁶ Piru nuqanchikkunapaqmi kan uk Dyusla. Paymi tukuypa Taytanchikllapa. Payraykumi imapis kan. Chaynu katinmi nuqanchikkunapis payrayku kawsanchikllapa. Chaynulla uklami Amitunchik Jesucristupis. Payraykumi tukuy imapis rurakaran. Chaynulla payraykumi nuqanchikkunapis kawsanchikllapa.

⁷ Piru tukuyqami manaraq kaytaqa allita yaĉhanllaparaqchu. Chaymi wakin kriyiq masinchikkuna manaraq allita intrakaqkuna katin, kriyishanqa litalla yupay. Chaynu kashanraykumi, chay yanqa dyus nishanllapakunaman chay mikuykunata ĉurashanllapata mikurqa uchakusha yupay yarpunllapa.

8 Piru manami Taytanchik Dyusqa mikushanchikraykuchu, shumaqpaqqa rikamashun. Chaymi chay yanqa dyus nishanlapakunapaq mikuykunata mikur, chaynulla mana mikurmapismi, paypaqqqa chaylla kanchikllapa.

9 Nishushayllapanu: Qamkuna allita kriyiqkunami yaçhankillapa tukuy mikuya mikunapaq allin nir. Piru chaynu yaçharmapismi kuytakankillapa chay wakin litalla yupay mana allita kriyiq ukninchikkunamanta. Chaqa paykunaqami kriyinllapa chay yanqa dyus nishanlapakunaman mikuya çhurashanllapataqashi mana mikunapaq allinchu nir.

10 Chaqa qam tukuy mikuy allin nir yaçhar, chay yanqa dyus nishanlapakunaman mikuya çhurashanllapata sunsunulla paykunapa naypanpi mikuyatki rikashurllapaqa, paykunapis munar mikurqa uchakunmanllapa.

11 Chaynuqami qam uchakuchiyan ki chay kriyiq masikitaqa chay kriyishanmanta chiqanchakananpaq. ¡Amami uchakuchinkichu! Chaqa Jesucristuqami paytapis washananpaq wanuran.

12 Chaymi chay manaraq allita kriyiq masiki, chaykunataqa mana ruranaypaq allinchu niyarmapis qamta rikashushanrayku uchakuyan. Chaymi qamrayku uchakushanrayku, Jesucristupa naypanpiqa qamqa kusala uchayjunna kayanki kanqa.

13 Chaymi nishaykillapa: Chay manaraq allita kriyiq masiy, mana mikuyashan mikuya

naypanpi mikur uchakuchiyyayman. Chaynu mikur uchakuchiyyani nir yačharqami, mananari allinchu kanqa qashan naypanpi aychata mikur uchakuchinaypaqqa.

9

Pablumi yačhachikun Jesucristupa chiqap apustulnин kani nir

¹ ¡Ma tapushaykillapa! ¿Nuqa, Jesucristupa apustulnин karqa, manachu tukuy allin kaqtaqa rurayta puytiyashaq? Chaqa nuqaqami Amitunchik Jesucristuta pay payllata rikasha kar, paypaq chiqap apustulnин, chaynulla sirbiqnin ima kani. Chaymi paypa apustulnин kar, yačhachishutiyllapa qamkuna kriyishaykillapa Amitunchik Jesucristupiqa.

² Imanupiqačhi wakinkunaqa mana riqsimanllapachu nuqa apustul kani nirqa. Piru qamkunami riqsimankillapa nuqaqa chiqap apustul kani nir, Amitunchik Jesucristupaq yačhachishushayllaparayku.

³⁻⁴ Piru chaynu chiqap apustul karmapis, manami maydiyapis mañashushallapachu kani ima ministishaypi yanapamanaykillapapaqqa. Ashwanmi mana kubrarchu dibaldila yačhachishusha kanillapa, ama yarpunaykillapapaq Pabluqami yačhachimanchikllapa ganananlapaq nirqa. Piru chay nuqapaq mana allinta rimaqkunataqa kaynu nini: Jesucristupa chiqap apustulnин karmi, yačhachishushayllaparaykuqa dirichuyjun kanillapa qaramanaykillapapaq, yakitura upyachimanaykillapapaq nir nishuymannlla nuqapis.

5 Chaynullami nuqa munarqa puytiyman, uk kriyiq warmisitata warmikur pullay apar rir yačhachikunaypaq. Imanutaq Pedro, wakin apus-tulkuna, chaynulla Jesucristupa ukninkuna ruran chaynulla.

6 ¿Manaqachu nuqa Bernabiwan ishkantiyllapaqa, tukuy ministishayllapataqa nuqakunalla trabajar tarinayllapapaq kanillapa?

7 ¿Mayqan suldadutaq sribikuyarqa, ima ministishantaqa paypa qillarynillata gastar rentinman? ¿Mayqan runataq achka ubata tarpurqa, chay tarpushanmantaqá uk murinlamatapis mana mikuyanqa? Chaynulla ¿mayqantaq animalkunata purichiyar mana chay lichinta upyanman?

8 Kuytawkish chaynu nishutiyllapaqa, yarpuyashayta willashuyashaqlapa nir yarputkillapa. Chaqa chaypaqqami Dyus nitin, Moisespis mantakuyninpi iskribiran.

9 Moisés mantakur iskribishanqami kaynu niyaq: “Trillakunaykillapapaq karqami, ama chay animalpa shimintaqa shawankillapachu, ama mikunanpaq” nirqa. Tukuy kaykunataqami, Dyusqa mana animalkunalapaq yarpurchu niran.

10 Ashwanmi chaynuqa nirán nuqanchikku-napaqpis kusalata llakir ima intrachimanalla-papaq. Chaqa Moisés mantakur iskribishankunaqami niyaq: Mayqanpis uk pachata yapur, chaynulla chay trillakuqpismi mana yanqallachu chaytaqa ruran. Ashwanmi chay yapukushan-manta, chaynulla chay trillakushanmantapismi imalataqa tarikur kawsananpaq ruranllapa.

11 Chaynu katinmi, nuqakunamaqa qamkunata Jesucristupaq yaĉhachishurllapaqa, uk similata tarpukuq yupayna kashayllaparayku, tukuy ministishayllapataqa qamkunamanta aypanayllapapaq kanillapa.

12 Nishaykillapa: Uk yaĉhachikuqkuna qamkunamanta chay ministishanllapata aypatinqami, nuqakunamaqa ashwan kusa mas dirichuyjun kanillapa qamkunamanta ima ministishayllapata aypanayllapapaqqqa. Piru manami imata ministishayllapalapaq yarpurchu, Jesucristupa shumaq rimaynintaqa yaĉhachikurayllapa. Imanupi chaylapaq yarpur yaĉhachikutiyllapaqa, wakinkuna rikar nimananllapata: Wakkunaqami ganananlapaq yaĉhachikunllapa nir.

13 Qamkunaqami yaĉhankillapa Jerusalén pwiblupi Dyusta adurananllapa wasipi mayqanpis trabajaqqami, chayman apashanllapakunawan kawsayta puytin nir. Chaymi altarman ufrindapaq nir animalkunata apar wanuchitinllapamapis, mayqanchi altarpi kar bindisiqmi, chay animalpa aychanmatapis mikuyta puytin.

14 Chaynullami Amitunchikqa nishapis: “Mayqanpis nuqapi kriyir washakananllapapaq yaĉhachikuqqami, chay yaĉhachikushanpaq ima ministishanpipis yanapatinllapa kawsanqa” nir.

15 Piru nuqa chay yaĉhachishushayllaparayku, qamkunamanta ima ministishayta aypanaypaq kasha karmapis, manami imalatapis mañashushallapachu kani. Chaynullami kanan kay kartata iskribishurllapamapis, manami

qamkuna imalataqa qumanaykillapapaq nirchu iskribishuyanillapa. ¡Ashwanmi qamkunamanta ima ministiyashayta aypañaypaq chaymantaqa, mas allinqa yaĉhachikuyarlla wanunaypaq karmapis wanuymán!

16 Piru chaynu, Jesucristupa shumaq rimayninta yaĉhachikur mana imatapis kubrakur ima yaĉhachikurqa, manami kusala mas allin kani wakinkunamantaqa niyta puytinichu. Chaqa chaynu yaĉhachikunaypaqmi, Jesucristuqa akramasha. ¡Piru imanupi nuqa mana chaynu yaĉhachikutiy-shuypaqa, imaraq pasamanman!

17 Chayraykumi, nuqalla yarpur munashayllamanta yaĉhachikuq qallarisha karqa, yaĉhachikushaypaqqa tukuy ima ministishaytapis qumanaykillapapaq kankillapa nishuyaymanllapa. Piru ashwanmi Tayta Dyus chaynu yaĉhachikunaypaq nir akramashallana karan. Chaymi chaynu yaĉhachikurqa pay nimashanta rurar mana imalapaqpis yarpuya puytinichu.

18 Chaynu apustul kashayraykumi Jesucristupa shumaq rimayninta yaĉhachikur ima ministishayta qumanaykillapamantaqami, mana kwintacharchu yanqala yaĉhachikur imaqa ashwan kusalata aligriyani.

19 Piru nuqa, michka mana mayqanpa sirbiqnin karmapismi, ashwan kananqa tukuya sirbiq yupayna tikrakasho kani. Chaynuqami tukusha kani, imanupis achka runakunata yaĉhachitiy Jesucristupina kriyinanllapapaq.

20 Chaynullami nuqa Israel runakuna, Moisés mantakushankunata kasur kawsanllapa chayku-

nawan karqa, nuqapis paykuna yupay kar, chay mantakuykunata kasuq yupayna tikrakani. Piru chiqaptaqami mana chay mantakuykunawanchu kani. Nuqaqami chay mantakuykunata kasuq yupayqa karay, chay achka runakuna chay mantakuykunata kasur kawsaqkunata yaĉhachitiy Jesucristupina kriyinanllapapaq.

21 Nishaykillapapis: Mana Israelmanta kaqkuna, Moisés mantakushankunata mana kasuqkunawan kar, paykunapa kustumrinllapawan katinllapamapismi, nuqaqa paykuna yupaylla karay. Chaynuqami ruraray paykunatapis yaĉhachitiy, Jesucristupina kriyinanllapapaq. Piru chiqaptaqami nuqaqa, Jesucristo nimashanta kasur, Dyus munashankunalata rurar kawsani.

22 Chaynullapismi, nuqa chay kriyiq masinchikkuna litallaraq yupay kar, manaraq allita Amitunchikpaq intrakaqkunawan karmapis nuqaqa, paykuna yupay tikrakani. Nuqaqami chaynuqa ruraray, paykunatapis yaĉhachitiy, allita kriyikunana kananllapapaq. Chaynumi tukuy imanu katinllapapis, paykuna yupay tukuray, imanullapis Jesucristupaq yaĉhachitiy kriyirna washakananllapapaq.

23 Tukuy kaykunataqami rurani, imanullapis Jesucristupa shumaq rimayninta yaĉhachitiy, paykunapis kriyir washakatinllapa, Dyuspaqqa paykunawan pullana kanayllapapaq.

24 Qamkunami allita yaĉhankillapa, achka kallpaqkunamantami ganakur imalata aypananpaqqa tukuyin kallpanllapa. Piru tukuy kallpaqkunamantaqami ukla

ganakun. Chaynumi qamkunapis Jesucristupi kriyishaykillaparayku, chay kallpaqkuna yupay naypaqman riyllapa, Tayta Dyus arnishushanllapata aypanaykillapapaq.

25 ¿Manachu yaĉhankillapa, mayqanpis pukllanampaq kamakarqa, tukuy arkaqkunataqa dijar pukllaq qallarin? nir. Chaymi pukllarqa ganakur, imalataqa aypan ganakushanrayku. Chay ganakur aypashanqami, lawril rapramanta uk kuruna kusala shumaq rurakasha, dasla ñutukuq. Piru nuqanchikkuna aypanallapapaq chayqami, mana tukukaqchu.

26 Chaymi nuqaqa, mana ñutukuq imata aypanaypaq nir yaĉharqa, mana yanqalla kallpaq yupay, chaynulla yanqalla maqanakuq yupaychu, Dyusta kasur yaĉhachikuni.

27 Ashwanmi kusalata qischakarmapis shachinakur, Dyus munashanlata rurani. Chaymi kwirpuq qischakar munashanllata rurachimanatinmapis, mana kwintachartantyachini. Chaqa manami munanichu ukkunata yaĉhachiyar, chaymanta nuqa mana allinta rurashayrayku, Tayta Dyusqa manami allintachu rurashayki nimanantaqa.

10

Yanqa dyus nishanllapakunata ama adurashunllapachu

1 Kriyiq masiykuna, manami nuqaqa munanichu, chay unay rukunchikllapakuna imanu, puktaya rurinpi kashanllapata qunqanaykillapataqa. Chaynulla amami

qunqankillapachu imanumi rukunchikllapakuna chay chupika mar yakupa chaypinta pasaran, chaki pachata yupay nir.

² Chaynu puktaypa rurinta, chaynulla chay chupika mar yakupa rurinta pasashanqami, intrachimanchikllapa paykunaqa shutikusha yupayna karanllapa nir. Chaynuqami paykunaqa Moiseswan karanllapa.

³ Chaynullami chay unay rukunchikllapakunaqa, Tayta Dyus syilumanta mikuya kaçhamushantaka tukuyla mikuranllapa.

⁴ Chaynulla Tayta Dyus yakuta kaçhamushantami, upyaranllapapis. Chaqa Dyus, chay qaqamanta yakuta lluqshichimutinmi upyaqllapa. Chay qaqamami Jesucristo kar, mayta ritinllapapis pullanllapa karan.

⁵ Piru chaynu rukunchikllapakunata Tayta Dyus kusalata yanapatinmapismi, yaqqa tukuynin mana allinta rurar, Dyustaqa mana allintachu yarpuchiran. Chaymi Tayta Dyus nitin chay runakuna wanutinllapa, kwirpunkunamapis chay chunllaq lugarpi chatarar kidaran.

⁶ Tukuy kaykunaqami pasaran nuqanchikkunata intrachimanallapapaq. Chaynu intrakarna, chay tukuy mana allinkunataqa amana munar ruraranllapapaq, imanutaq chay unay rukunchikllapakunamaqa mana allinkunata munapakur ruraranllapa chaynuqa.

⁷ Chayraykumi, ama qamkunaqa adurankillapachu chay yanqa dyuskuna nishanllapakunata, imanutaq unay rukunchikllapakuna aduraran chay yanqa dyus nishanllapakunata

chaynuqa. Chaqa chaypaqmi Dyus nitin iskribikashakunapiqa kaynu nin:

“Runakunami taranllapa mikunanpaq, upyana-
paq ima.

Chaymanta mikushana, upyashana ima karqa,
chay yanqa dyus nishanllapakunata
adurashanllaparayku, kusata aligriyar
shariranllapa

kusa mana allinkunata rurananllapapaq” nir.

⁸ Chaynulla amami ukwan ukwan punushun-
llapachu, imanutaq unay rukunchikllapakuna-
manta wakin ruraran chaynuqa. Chaqa chaynuta
rurashanllaparaykumi, uk diyalapi binti-tris mil
(23,000) wanuranllapamapis.

⁹ Amami Amitunchiktaqa nuqanchikkuna
munashanchikllata rurachinar pukllashunlla-
pachu, imanutaq chay paykuna ruraranllapa
chaynuqa. Chaqa chaynuta, Dyusta
rurachinashanllaparaykumi, largu kuru kanitin
wanuranllapamapis.

¹⁰ Chaynulla imanula karpis kuntintakayllapa.
Qamkunaqakish Dyus yanapashushanllapawan
mana kuntintakar, Dyuspaq mana allinta ri-
matkillapa. Chaqa unay rukunchikllapakuna-
maqami, Dyus imanu yanapatinmapis, mana
kuntintakar paypaq mana allinta rimashanrayku,
wanuchikuq angelninta kaĉhamutin paykunataqa
wanuchir tukchiran.

¹¹ Intrakashunllapa: Tukuy chay mana
allinkuna unay rukunchikkunata pasashan-
qami, iskribikasha karan allita kwintata
qukanallapapaq. Chaynuqa, allinlatana rurar

kawsanallapapaq Jesucristo shamuyanna nir yaĉhar.

¹² Chaymi nishaykillapa: Mayqanpis Jesucristupi kriyiqkuna kuytakankillapa, imanupiqakash allita kriyini niyarmapis uchakushamana rikaritkillapa.

¹³ Chaqa yaĉhashanchikllapanumi, tukuyla kawsayashanchikpi imanullapis chay mana allinta rurachikuqqa uchakuchimanayanchikllapa nir. Piru Tayta Dyusmi nimaranchikllapa, payqashi tukuy imamanta kuytamayashunllapa nir. Chaymi chay nishanpi allita kunfyakashal-lapaqa, pay yanapamashun, tukuy mana allin kaqkunapimapis shachinakunallapapaq.

¹⁴ Chayraykumi munashay kriyiq masiykuna, chay yanqa dyus nishanllapakunataqa ama imapaqpis adurayllapachu.

¹⁵ Chaymi kananqa willashaykillapa kusala intrakaq runakunata yupay. Chaymi kay willashuyashayllapata allita intrakar, kwintata qukankillapa allinmi nir.

¹⁶ Nishaykillapa: Dyuspaq Santa Mikunata mikunanchikpaqqami, tantakar Dyusta payji nir chay ubapa yikituntaqa upyanchik. Chaymi chay ubapa yikitunta upyarqa yarpunchik: Amitunchik Jesucristumi washamanapaqqa yawarninta iĉhar wanuran nir. Chaymi Amitunchikwanqa uklana kanchikllapa. Chaynullami chay turtillitata mikurpis Jesucristuwanqa uk kwirpula yupay kar, pullana kanchikllapa.

¹⁷ Chaynumi chay uk turtillalata tukuyninchikllapa mikusha karmi, michka achka karmapis, uk

kwirpulana kanchikllapa.

18 Allita yarpuyllapa Israel pwibluymanta chiqap Dyuspi kriyiqkunapaq. Paykunaqami Taytanchik Dyuspaq ufrindita nir uk animalta wanuchir mikurllapaqa, chay tantakar mikushanllaparayku ukla yupayna kidanllapa, Taytanchik Dyuspa naypanpiqa.

19 Piru kaynu nishurllaqa manami nishuyanillapachu, chay uklawkunapi chay yanqa dyuskunata adurayanllapa chayqa chiqap dyus nirqa. Chaqa chay adurayashanllapaqami, mana chiqap dyuschu kar, chay aychata paykunaman êchuratinllapamapis, mana imanachinchu mana mikuyta puytinapaqqa.

20 Piru nishaykillapa: Chay mana kriyiq runakuna animalkunata chay yanqa dyuskunaman êchurraqami, dyablupaq êchurayan, mana Dyuspaqchu. Chaymi nuqaqa mana munanichu qamkunaqa chay dyablupaq êchurashanllapata mikur ima, paykunawanpis pulla kar, ukla yupayna kanaykillapataqa.

21 Chaqa manami puytinkillapachu, Amitunchikta payji nir Santa Mikunata mikur, chaynulla ubapa yakinuntu upayarqa, chaymanta qashan chay dyablupaq êchurashanllapakunata mikunaykillapapaq, upyanaykillapapaqmapis.

22 ¿Manachu yaçhankillapa, Amitunchikqa mana paylata kasushaqa kusalata piñakun? nir. ¿Chaymi mana paylata kasur piñachisha, imanachimaqninchik qallaritinqachu paywanqa shachinakuya puytiyashunllapa? ¡Manami!

*Imatapis Dyusninchikta aligriyachinapaq
rurashunllapa*

²³ Piru wakinqami ninchikllapa: Amituypi kriyishayraykumi nuqata imapis allinta yarpuchimashantaqa rurayta puytini nir. Chiqaptami chaynu. Piru chay wakin imakuna allinta yarpuchimasha rurashanchikqami, mana yanapanchu ukninchikkunataqa mas allita Amitunchikpi kriyinanpaqqa.

²⁴ Chaymi nishaykillapa: Ukninchikkunata llakipar shumaqta yanapashunllapa allita Amitunchikpi kriyinanpaq. Chaynu katinqa, amami nuqanchiklapi yarpur tukuy munashanchiklata rurar imachu kawsashunllapa.

²⁵ Qamkuna mikunaykillapapaq aychata rantiq rirqa, rantir mikuyllapa. Amami yarpunkillapachu, tapur mikushaq imanupiqa yanqa dyus nishanlapakunapaq katinmaqa mikur uchakuyman nirqa.

²⁶ Chaqa,
“Tukuy kay pachapi imapis kaqkunaqami,
Amitunchikpaqqa paylapaq kar shumaq”.

²⁷ Imanupi uk mana kriyiq kar, wasiyman rishun mikuq nishutinllapaqa, qamkuna rinrarqa riyllapa. Chaymi imalatapis qarashutinllapaqa tantar mikunkillapa. Piru amami chay yanqa dyuskunapaqmakish kay mikuyqa kasha katin nir tapukurlamapischu mikunkillapa.

²⁸ Piru mikunaykillapapaq katin, ukqa nishunmanllapa: Chay aychataqami chay yanqa dyusnillapapaq nir kamkachishallapa nir. Chaynu nishutinllapaqami, ama mikunkillapachu, chay uk willashushanllaparayku. Chaqa

chaynu willashutinllapa mikutkillapaqami, chay willashuqlapa runaqa yarpunman payqami chaynu mikushanrayku uchakuyan nir.

²⁹ Piru chay uk willashushanrayku ama mikunkichu nirqami, mana nishuyanichu, qam yarpur uchakuyanki nirqa. Ashwanmi chaynuqa nishuni, chay willashuq chay uchakuyan nir yarpuyashanpaq. Piru qamkuna allita kriyikunaqami kaynu tapumanayankillapa kanqa: ¿Imapaqtaq nuqa tukuy allin nir kriyishaypaq, chay manaraq allita kriyiq kar, mana ruranayashanpaqqqa willamanqa? nir.

³⁰ Chaynullami niyankillapapis kanqa: Nuqami mikunaypaqmapis Dyusta payji nir mikuni. Chaynu katinqa, ¿imapaqtaq wakinqa mana allinta rimayanqa nuqapaqqqa? nir.

³¹ Chayraykumi nishaykillapa: Michka mikur, upyar, imata rurarpis, tukuya rurayllapa Dyusta payji nir. Chayna Dyusqa aligriyananpaq.

³² Kuytawkish qamkuna uknikillapata mana kwintachar tukuy imata mikutkillapa, chaynulla imata ruratkillapaqa, Israelmanta kaqkuna, chaynulla mana Israelmanta kaqkunapis Dyuspi kriyinayashanmanta disanimakutinllapa. Chaynulla Dyuspi kriyiq masinchikkunamapis disanimakur Dyuspi manana kriyinatinllapanachu.

³³ Chaymi imanutaq nuqamaqa imatapis allinlata rurar, imanupis tukuylata aligriyachiyta kamani. Chaqa manami nuqalapaq imapipis yarpurchu rurani, ashwan chay wakinkunata yanapani paykunapis kriyir washakananllapapaq.

11

¹ Chaymi nishaykillapa: Qamkunaqami nuqa yupay kawsayllapa, imanutaq nuqamaqa Cristo kawsashannu maydiyapis kawsayta munani chaynu.

Imanu kashunllapa Dyusta aduraypiqa

² Kriyiq masiykuna, qamkunami kusalata aligriyachimankillapa nuqata mana qunqamar, chaynulla chay yaĉhachishushayllapata mana qunqar ima chayllapi yarpur, rurar ima kawsashaykillaparayku. Chaymi qamkuna kusa allinta rurashaykillaparayku kusalata payji nishunillapa.

³ Piru munanipismi kayta allita yaĉchanaykillapata. Uk warmi runayjun karnaqa, chay runan imata rurananpaq nitinpis ruran, chaynullami mayqanpis kriyiq karqa, Jesucristo nishannullata rurar kawsan. Chaynullami Jesucristupis Taytan Dyus munashanlata imatapis ruran.

⁴ Chaymi nishaykillapa: Uk runa umanta pampakur, Dyusman mañakuyani, manaqa Dyuspaq yaĉhachikuyani niyanman. Chaynu umanta limpu pampakur mañakur, chaynulla yaĉhachikurqami, kasuyashan Jesucristupaqqqa mana allintanachu rurayan.

⁵ Nataq warmikuna, Dyusman mañakunanpaq, manaqa Dyus nishankunata yaĉhachikunanpaq kar, mana umanta pampakur yaĉhachikurqami, chay mantaqnin kaq runanpaq mana allintachu rurayan. Chaqa chaynu mana umanta pampar,

Dyuspaq rurraqami, chay warmikunaqa limpu lirilla aqchanta rutusha kanman yupayllapana.

6 Chaqa uk warmi umanta mana pampar, Dyuspaq ruranatinqa, mas allinmi kanman chay warmiqa limpu lirilla aqchanta rutunampaq. Piru lirilla rutukasha, warmi masinkunapaq pinqay-paq katinqa, ama ruturchu aqchayjunlla kar, Dyuspaq allinta ruranqa.

7 Piru uk runa-shuypaqami mana allinchu imalawanpis umanta pampananpaqqa. Chaqa Dyus, runata rurraqami kusa paynu rikchaqtu ruraran. Chaymi chay runaqa intrachimanchik Dyusqa imanumi kusa mantakuq nir. Piru uk warmi-shuypaqami intrachimanchik, imanumi runaqa mantakuyta puytin nir.

8 Chaqa Tayta Dyusqa manami warmiman-tachu ruraran runataqa. Ashwanmi warmita ruraran runapa tullunllamanta.

9 Chaynullami Dyusqa, warmitaqa runa payla kashanrayku ruraran. Chay runaqa warmi-wanna kawsananpaq. Manami warmi payla kashanraykuchu Dyusqa ruraran runataqa.

10 Chayraykumi, chay warmiqa umanta pampananpaq allin, angelkuna chaynu umanta pamphashata rikarqa, yañchananpaq chay warmiqa allita runanta kasuyan nir.

11 Piru Jesucristupi tukuy kriyiqkunaqa Tayta Dyuspa naypanpiqa warmi kar, chaynulla runa karmapis chaylla kanchikllapa. Chaqa mayqan warmipis, Jesucristupi allita kriyiqqami, runanta yanapan allita kriyinanpaq. Chaynulla mayqan runapis, Jesucristupi allita kriyiqqami, warminta yanapan mas allita kriyinanpaq.

12 Chaqa yaĉhashanchikllapanu, puntataqami Tayta Dyusqa uk warmita runamanta ruraran. Piru chaynu kasha katinmapismi, kananqa ashwan tukuyla warmimanta nasinchikllapa. Nataq chaynu karmapis, tukuylami Tayta Dyuspa rurashankuna kanchikllapa.

13 Kay nishushayllapamantami qamkunalla kwintata qukankillapa: Manami allinchu uk warmi umanta mana pampar, Dyusman mañakunanpaqqa nir.

14 Chaqa nuqanchikkunaqami allita yaĉhanchikllapa uk runa, warmi yupay aqchanta winachiqqami, mana allin kar kusala pinqaypaq nir.

15 Nataq uk warmi-shuypaqa aqchanta atunta winachirqami, kusala shumaq. Chaqa Dyus-ari warmitaqa atun aqchanta qusha, umanta pampananpaq.

16 Piru kaynu nishutiyllapaqami, wakinqa nimayankillapa kanqa, manami chaynuchu nir. Chaymi nishaykillapa: Jesucristupi kriyiqkunaqami, tukuyla kay nishushayllapalata ruranillapa nir.

Pablumi yaĉhachikun Santa Mikunapaq

17 Kanan kayta nishurllapaqa, manami kusala allintami rurayankillapa nishuyllapata puytinichu. Chaqa willamashallapami qamkunaqashi Dyusta aduranaykillapapaq tantakarqa, allinta ruranaykillapamantaqa, ashwan kusa mana allinkunata rurayankillapa nir.

18 Puntataqami nimaranllapa: Qamkuna, Dyusta aduranaykillapapaq tantakarllapaqashi,

qamkunapura anyanakur chiqanchanakunkilapa nir. Chaymi chay nimashanllapataqa, wakinllataqa kriyini, chiqapta chaynu tukuyankillapa kanqa nir.

¹⁹ ¡Piru chay chiqanchanakuyqami, imanupiqa wakin kriyiqkunapiqa pasayan, wakin rikashuqkuna kwintata qukananllapapaq mayqankunami, Dyuspi chiqap kriyiqkunaqa! nir.

²⁰ Chaymi qamkuna, Dyusta payji nir Santa Mikunata mikunaykillapapaq tantakarmapis, manana Amitunchik Jesucristupaqnachu rurayankillapa. Ashwanmi chaynu chiqanchanakusha kar, mana allinkunata rurayankillapa.

²¹ Chaqa Santa Mikunata mikunaykillapapaq karqashi, uknikillapa naypaqta mikunkillapa. Nataq wakinkunaqashi mallaqla kidanllapa, chaynulla wakinnikikunaqashi maĉhankillapa ima.

²² Chaynu sunsunulla mikunaykillapapaq, upyanaykillapapaqqa, ¿manachu wasikillapa kan, chaypi mikunaykillapapaq, upyanaykillapapaqqa? ¿Imapaqtaq Dyuspa wamrankuna mana imayjun kaqkunata disprisyar ima pingaypi dijankillapa? Chayraykumi nishunillapa: ¡Manami allintachu rurayankillapa! nir.

*Kaynumi Santa Mikunata mikushunllapa
(Mt 26.26-29; Mr 14.22-25; Lc 22.14-20)*

²³ Chaqa nuqa, Amitunchik Jesucristo intrachimashanmantami, kaynu nir yaĉhachishurayllapa: Amitunchik Jesucristuta kuntrankunaman qukuyan, chay tutami payqa tantata ayparan.

24 Chaymi Dyusta payji nirnaqa, chaypinmanta pakir apustulninkunata kaynu niran:
“Kaymi nuqapa kwirpuy.

Qamkunata washashunayllapapaq
wanuyani chay.

Kaytami ama qunqarchu rurankillapa
yarpumanaykillapapaq” nir.

25 Mikutinllapanaqami, uk kupata aypar kaynu niran:

“Kay ubapa yakinwanmi uk mushuq tratuta ru-
rani yawarniya ičhar.

Chaymi maydiyapis kay kupamanta upyarqa
nuqata yarpumar upyankillapa” nir.

26 Chaymi Santa Mikuna tantitata mikur,
chaynulla ubapa yakinuntu upyar imaq'a,
Jesucristo shamunan diyakaman chaynulla
rurarqami intrachinakuyankillapa: Kaynumi
Amitunchik Jesucristuqa washamanallapapaq
wanuran nir.

Allita yarpur Santa Mikunata mikushunllapa

27 Chaymi nishaykillapa: Mayqanpis
uchakuyarlla, Amitunchik Jesucristupa kwirpun
yupay Santa Mikunata mikur, chaynulla paypa
yawarnin yupay ubapa yakinuntu upyarqami,
uchanllaparayku Amitunchik Jesucristo
wanushantaqa mana kwintachayanllapanachu.

28 Chayraykumi mayqanpis Santa Mikuna tanti-
tata mikunampaq, chaynulla ubapa yakinuntu up-
yanampaqq'a, allita yarpunman, imapaqmi kayta
rurayani nir.

29 Chaqa mayqanpis, Amitunchikpa kwirpunta
mana kwintachar, Santa Mikunata mikur,

chaynulla ubapa yakinuta upyarqami, pay kastigakananpaq mikuyanqa, upyayanqamapis.

30 Chayrayku qamkuna sunsunulla tukuy chaykunata rurashaykillaparaykumi, wakinqa qishaqla, wakin-shuypaq mana jwirsayjun imachu kankillapa. Chaynulla qamkunamanta wakinkunaqqami chaynu mana allinta rurashanllaparayku wanushallapanima ima.

31 Piru Santa Mikunata mikunapaqqami allita yarpushunllapa allintachu kawsayani manaqachu mana nir. Chaynu allita yarpur, allinpimi kani mikunaypaqqa nir mikushallapami, Amitunchikqa mana kastigamashunllapanachu.

32 Piru imanupi mana allita yarpur munashanchiknulla Santa Mikunata mikushallapa Amitunchik kastigarqami, kastigamanchikllapa intrakar pay munashanlatana ruranallapapaq. Chaynuqami Amitunchikqa manana kastigamashunnachu chay mana kriyiqkunawan pullataqa.

33 Chayraykumi kriyiq masiykuna, Santa Mikunata mikunaykillapapaq tantakarqa, uknikillapa uknikillapa yaranakuyllapa. Pullala tukuynikillapa mikunaykillapapaq, upyanaykillapapaq ima.

34 Piru mayqanpis mallaqnarqa wasikillapi mikuyllapa. Chayna Dyusqa ama kastigashunnanpaq, chay tantakashana kar, mallaqnar naypaqta das mikushaykillaparaykuqa. Piru mas imakunapaq parlanayani chaykunapaqqami, shamutiyna parlashunllapa.

12

Santu Ispiritu yanapamashanchiknulla Dyusta sirbishunllapa

¹ Kriyiq masiykuna, nuqami allita intrakanaykillapata munayani, imanumi Dyuspa Santu Ispiritunqa yanapamanchik uktaqa ukmanta, ukta-shuypaq ukmanta rurar, payllata sirbir kawsanallapapaq nir.

² Qamkunaqami allita yaĉhankillapa, Dyuspi manaraq kriyiqkuna karllaparaqqami, mana rimaq yanqa dyus nishanllapakunata aduraq kankillapa nir. Chaynuqami, syiguyasha yupay mana intrakaq karaykillapa.

³ Chaymi kananqa nishaykillapa: Mayqanpis, Dyuspa Santu Ispiritun yanapatin rimaqqami, mana niyta puytinchu, ¡Jesusqa kusala mana allinchu! nirqa. Chaynulla mayqanpis Dyuspa Ispiritunwan mana karqami, mana niyta puytingqachu, ¡Jesusqami kusala shumaq Amitunchik! nirqa.

⁴ Piru Dyuspa Santu Ispiritunmi tukuy kriyiqkunata ukta ukmanta, ukta-shuypaq ukkunata ruranapaq, yanapamanchikllapa. Chaynu ukta ukta ruranapaq Santu Ispiritulla yanapamashal-lapami, Dyusllata sirbir kawsanchikllapa.

⁵ Chaymi ukta ukmanta, nataq ukta-shuypaq ukkunata ruranapaq yanapamashanchikllapa katinmi chaynullata rurar, Amitunchik Jesucristullata sirbiyanchikllapa.

⁶ Chaynullami Dyusqa yanapamanchik ukman ukman allin imakunata rurayta puytinapaq. Piru chay tukuy imakunataqami, Taytanchik Dyusqa

pay paylla tukuyninchikllapata yanapar rurachimayanchikllapa.

⁷ Piru chaynu Santu Ispiritu tukuyninchikllapata yanapamarninchikllapaqami, intrachimanchikllapa imanumi chay wakin kriyiq masinchikkunata yanapanallapapaq nir.

⁸ Chaymi Santu Ispiritullawan Dyusqa ukkunataqa yanapasha, imami allin, imami mana allin nir intrachikunanllapapaq. Chaynulla ukkunatapis Santu Ispiritullawan yanapasha kusala yaĉhaywan yaĉhachikunanllapapaq paypaqqa.

⁹ Ukkunaqami, Santu Ispiritu yanapatin Dyuspi kusalata kriyinllapa, payqami imatapis rurayta puytin nir. Chaynulla ukkuna-shuypaqa, Santu Ispiritu yanapatin qishaqkunata alliyachinllapa ima.

¹⁰ Ukkunaqami, Santu Ispiritu yanapashanrayku milagrukunata ruranllapa, ukkunaqa Dyuspaq rimaqninkuna kar, paypaq yaĉhachikunllapa. Ukkunataqami, Santu Ispiritu yanapatin, riqsinllapa chay mana allin ispirituwan kaqkunata, chaynulla allin Ispirituwan kaqkunamatapis. Ukkunataqami, Santu Ispiritulla yanapatin illaqmanta ukman mana rimayashankunapi rimar yaĉhachikunllapa. Ashwan ukkunataqami, Santu Ispiritu yanapan chay ukman rimaykunapi rimar yaĉhachikushanllapata intrachikunanpaq.

¹¹ Piru tukuy kaykunataqami, Santu Ispiritulla yanapar rurachimayanchik, pay imanutataq ruranata munayan chaynulla.

Kriyishanchikraykumi uk kwirpulana kanchikllapa

¹² Nishaykillapa: Kay kwirpunchikllapa ukla karmapismi, kusala achka partiyjun. Chaynullami nuqanchikkunapis kusala achka karllapamapis, Jesucristupi kriyishanchikllaparaykuqa, paywanqa uklana kanchikllapa.

¹³ Chaynullami, tukuy Israelmanta kaqkuna, chaynulla mana Israelmanta kaqkuna, sirbikuqkuna, mana sirbikuqkunamapismi, Jesucristupi kriyirllapanqa uk kwirpulapaqna tikrakashanchikllapa. Chaqa Dyusmi Santu Ispiritunta qumarninchikllapa yarpuyninchikllapapi shutichimarninchikllapa, tukuya uklapaqna tikramashanchikllapa. Chaynuqami tukuyla, Santu Ispiritullawanna kawsanallapapaq. *

¹⁴ Ya hashanchikllapanu, uk kwirpunchikqa manami uk partiyjunlachu, ashwanmi kusala achka partiyjun.

¹⁵ Chaymi nishaykillapa: Imanupiqa  hakinchik kaynu ninman: Nuqaqami mana maki kashayrayku mana kwirpumantachu kani nir. Piru chaynu nirmapismi kwirpullamanta.

¹⁶ Imanupiqa rinrinchikpis niyanman: Nuqaqami mana nawi kashayrayku, mana kwirpumantachu kani nir. Piru chaynu nirmapismi, kwirpullamanta.

¹⁷ Chaqa tukuy kwirpunchik nawilla katinqa, mana uyakuya puytiyachuwanllapachu. Chaynulla kwirpunchik, rinrilla katinqa, manana mutkikuyta puytiyachuwanllapachu.

---

* **12:13** Rikashun San Juan 7.37-39.

18 Piru Taytanchik Dyusqami, pay munashannulla rurar churasha tukuy partinkunata kwirpunchikllapapiqa.

19 Chaqa tukuy rinrilla, manaqa nawilla katinqa, mana kwirpujunchu kachuwanllapa.

20 Chiqaptaqami, kwirpunchikqa kusala achka partiyyun katinmapis Dyus nisha ukla kananpaq.

21 Chaqa nawinchikqami, mana kaynu niyta puytinchu makinchiktaqa: Manami ministishunichu nirqa. Chaynullami umanchikpis, mana kaynu niyta puytinchu chakinchiktaqa: Manami ministishunichu nirqa.

22 ¡Manami chaynchu! Ashwanmi kay kwirpunchikpa partinkuna mana kwintachaypaqla chaykunaqa, ashwan kusa mas ministikaypaq.

23 Imanupiqami chay kwirpunchikpa uk partinpaq, “Kayqami mana imata ruranaypaqpis yanapamayanchu” niyarmapis, ashwan kusala shumaqta kuytar, mana shutilapimapis purichinchikchu.

24 Ashwanmi chay kwirpunchikpa partinkuna shutillapi kaqkunata kusa shumaqta kuytachuwan. Piru Tayta Dyusqami, kwirpunchikta rurarqa niran, chay yaqqa mana kwintachaypaqla chayta kusata kuytanapaq.

25 Chaymi chaynu rurashaqa kwirpunchikpi kaq partinkunaqa ama chiqanchakanqachu. Ashwanmi kada partikuna wakin parti kaqkunawan yanapanakunanllapapaq.

26 Chaqa kwirpunchikpi kaq uk partin nanatinqami, wakin partikunapis nanachikun.

Chaynulla kwirpunchikpa uk partinpaq kusala shumaq nitinllapaqa, tukuy kwirpunchik kusalata aligriyan.

²⁷ Chaynullami nuqanchikkunapis Jesucristupi kriyishanchikllaparaykuqa, paypa kwirpunna kanchikllapa. Chaynu karmi tukuy kriyiqkunaqa Jesucristupa kwirpunpa partinkunana kanchikllapa.

²⁸ Chaymi chay kriyiqkunamanta wakinkunataqa Dyusqa kaynu kananllapapaq niran: Puntataqa apustulkuna kananllapapaq, paypaq rimaqninkuna, yaĉchar yaĉhachikuqkuna, milagrukunata ruraqkuna, qishaqkunata alliyachiqkuna, yanapakuqkuna, kriyiqkunapa rikaqninkuna, illaqmanta ukman rimaykunata rimar paypaq yaĉhachikuqkuna ima kanqa niran.

²⁹ Chaqa allita yarpuyllapa. Manami tukuychu apustulkunaqa. Manami tukuychu Dyuspa rimaqninkunaqa. Chaynulla manami tukuychu yaĉchar yaĉhachikuqkunaqa. Chaynulla manami tukuychu milagrukunata ruraqkunapis.

³⁰ Manami tukuyqa pudirniyjunchu qishaqkunata alliyachinanpaqqqa. Chaynulla manami tukuychu ukman rimaykunapi rimar yaĉhachikuqkunapis. Manami tukuyqa, chay ukman rimaykunapi rimar yaĉhachikutinllapapis intrachikunllapachu.

³¹ Piru nishaykillapa: Dyusman mañakuyllapa, uknikikunata kusa masta yanapaqkunana kanaykillapapaq.

Nataq kananqami chay yaĉhachishushayllapamantaqa kusala shumaq kaqpaq willashunayanillapa, uknikillapawan llakipanakur imana kawsanaykillapapaq.

13

Llakipakushanchikmi kusala mas allinqa

¹ Nishaykillapa: Nuqa illaqmanta uklawmanta runakunapa rimayninta, chaynulla angelkunapa rimayninta kusalata rimayayman. Piru chaynu kusata rimar yaĉhachikurmapis, mana chiqapta ukniykunata llakiparqami, yanqa uk kampana waqar qillakachikuq yupayla kayashaq.

² Chaynulla Dyuspa rimaqnin kar paypaq yaĉhachikuq kayman, intrakaymanpis imanu payla yarpuyashanta. Chaynulla tukuy imata intrakaq, chaynulla kusalata kriyimmanpis uk qaamatapis willatiyla ashunanpaq nir. Piru michka chaykunata ruranaypaq karmapis, mana ukniykunata llakiparqami, Dyuspaqqa yanqalla yupay kar mana sirbiyanichu.

³ Chaynulla mana imayjun kaqkunata mana chiqapta llakipar, yanqa alabamananllapalapaq nir imaykunata qukuymen, chaynulla wakqa ukninkunata llakipan nir alabamananllapalapaq nirla rupachir wanuchimananllapapaq dijakayman. Piru tukuy kaykunata rurar mana chiqap ukniykunata llakiparqami, mana imapaqpis sirbiyanichu.

⁴ Ukninchikkunata llakiparqami, ima katinpis mana das piñakunchikchu. Ashwanmi shumaq

imakunata rurar, mana inbidyanakunchikchu. Manami kusa kani ima nir alabakanchikchu.

⁵ Chaynulla ukninchikta llakiparqa, manami sunsunulla imatapis rimanchikchu, mana imatapis nuqanchiklapaq ruranchikchu, chaynulla mana piñakunchikchu, imanupi ukninchikwan piñachinakurpis dasla shumaqchanakunchik ima.

⁶ Chaynulla ukninchikta llakiparqami, pay mana allinta tukusha katinmapis, manami aligriyanchikchu. Ashwanmi imatapis allin kaqkunalata rurasha katinllapa aligriyamatapis puytinchik.

⁷ Chaymi ukninchik mana allinta ruramanashamapis, payta llakipashanchikrayku shachinakunchik. Chaynulla ukninchikkuna imata nitinpis mana diskunfyakarchu kriyinchik. Imata ukninchik ruratinpis, rurayashanqami allinla kanqa nir yarpunchik. Chaynulla ima katinpis, ukninchikta llakipashanchikrayku mana disanimakurchu shachinakunchik ima.

⁸ Chaymi nishaykillapa: Chay llakinakuyqami, mana maydiyapis tukukanqachu. Piru uk diyapimi Dyuspa rimaqnin kar yaĉhachikuqkunamapis, mana yaĉhachikunkallapanachu. Chaynulla chay ukman rimaypi rimar yaĉhachikuqkunamapis mananami yaĉhachikunkallapanachu. Chaynulla chay kusala yaĉhaq kaqmapismi manana ministikanqanachu.

⁹ Chay kanan yaĉhachikuyashanllapaqami, kusala amsaqla yupayraq. Chaynu katinmi, Jesucristupaqmapis, manaraq allitaqa intrakanchikllaparaqchu.

¹⁰ Piru Jesucristo shamutinqami, kusa allitana

yaĉhashunllapa Dyuspaqqa imanu nirpis. Chaymi chay tyimpuqa manana ministishunllapachu mayqantapis Dyuspaq yaĉhachimanallapapaqqa.

11 Chaqa nuqa wamra karllaraqqami, rimar yarpurmapis, uk taksha wamritu yarpushannu yarpur rimaq ima kani. Piru byijullana karqami, tukuy chay wamra kar yarpur rimayashaytaqa, dijashana kani.

12 Chaynumi, kananpis taksha wamra yupay, Dyusninchikpaqqa manaraq allitaqa yaĉhanchikllaparaqchu. ¿Manachu uk ispiju dañakasha kar suqulla katinmaqa, qaqlanchikta chaparmapis mana allita rikanchik? Chaynumi kananpis, Jesucristutaqa manaraq allitaqa riqsinchikllapachu. Piru maydiya shamutinqami, pay paywanna kar, tukuyninchikllapa rikar allitana riqsishunllapa, imanutaq pay riqsimayanchikllapa chaynulla.

13 Chaymi Dyus yanapamashanchik mana tukukanchu chayqami, ukqa Amitunchikpi kriyinapaq, ukqa maydiyaqa paywan kashunllapa nir yarpunapaq, chaynulla ukshuypaqa ukninchikta llakipanapaq ima. Piru kay kimsakunamantaqami, kusala mas allinqa ukninchikta llakipanchik chay.

14

*Intrakayashanllapa   rimaypi   rimar
yaĉhachikushunllapa*

1 Willashushayllapanu, allita uknikillapata llakipayta kamayllapa. Chaynu uknikillapawan llakipanakur imaqami, Dyusta kusalata

mañayllapa Santu Ispiritu yanapashutinllapa uknikillapaqa ukmanta, uknikillapa-shuypaqa ukmanta rurar Dyuslata sirbir kawsanaykillapapaq. Ashwanmi mañayllapa yanapashutinllapa paypaq rimaqninkunalana kar, paypaq chay rimaynikillapallapi rimar yaçhachikur ima kawsanaykillapapaq.

² Mayqanpis illaqmanta ukman rimaykunapi rimaqqami, Dyuslawan parlaq yupay. Chaqa chaynu ukman rimaypi rimatinllapami, mana mayqanpis intrakayanllapachu. Chaynuqami, Santu Ispiritu rimachitin mana mayqanpis intrakatinchu rimayan.

³ Piru Dyuspa rimaqninkuna-shuypaqa chay uyakuqkunapa rimayninllapallapi yaçhachikurqami, wakinkunataqa yanapayan, Dyuspi mastा kriyinanllapapaq. Chaymi animachir kunsulayanllapa ima.

⁴ Piru mayqanpis ukman rimaykuna mana intrakashanllapapi rimaqqami, paylla allita Dyuspi kriyinanpaq rurayan. Nataq Dyuspa rimaqninkuna-shuypaqa chay uyakuqkunapa rimayninllapallapi yaçhachikurqami, chay kriyiqkunata yanapayan, mas allita Dyuspi kriyinanllapapaq.

⁵ Kusa allinmi kanman tukuynikillapa chay ukman rimaykunapi rimarqa, wasikillapalapi Dyuslawan parlanaykillapapaq. Piru nuqaqami munani chay ukman rimaykunapi rimayashaykillapamantaqa, ashwan chay intrakayashaykillapa rimayninllapallapi Dyus nishankunata allita yaçhachikunaykillapapaq. Chaqa chaynu yaçhachikuyqami kusala shumaq

kar, kriyiqkunataqa yanapayanqa masta Amitunchikpi kriyinanllapapaq. Piru tantakashallapa kar chay ukman rimaykunapi rimar yačhachikurqami, kusa allin kanman chay rimashaykillapata ima niraymi nir intrachikunaykillapapaq.

⁶ Allita yarpuyllapa kriyiq masiykuna. Nuqa qamkunaman shamuyman. Chaymanta yačhachishuqlapa qallariyman chay mana intrakayashaykillapa ukman rimaykunapi. Chaynu rurar mana intrachishurllapaqami mana imalapimapis yanapashuyanillapachu. Piru nuqa qamkunaman shamur, Dyus munashannu, chay chiqap kaqlata qamkunapa rimaynikillapallapi willashurllapaqami, yanapashuyashaqlapa ashwan masta kriyinaykillapapaq.

⁷ Chaymi nishaykillapapis: Mayqanpis uk kinata, manaqa uk arpata waqachir, mana shumaqta waqachitinqami, mana intrakayashunchu, imatami waqachiyan nirmapis.

⁸ Chaynullami guerrapipis, chay maqanakuq rinanllapapaq trumpitata waqachiq chay, mana kusala klaruta waqachitinqa, manami wakin sudadukunaqa listakayanmanchu maqanakuq rinanllapapaqqa.

⁹ Chaynumi qamkuna uk rimaykunapi rimaqkunawanpis pasan. Chaqa rimatki mana intrakarqa, ¿imanunari intrakanqallapa niyashaykitqa? Chaynu mana intrakatinllapaqami, uk rimaqqa wayra apananpaq yupayla rimayan.

¹⁰ Chiqaptami kay pachapiqa, kan achka ukman

rimaykuna. Piru chay rimaykunaqami, chay intrakaqkunapaqqa kusala shumaq.

11 Piru mayqanpis rimatin, chay rimashanta mana intrakarqami, uklawmanta runa yupay kashaq chay willamaqpaqqa. Chaynulla nuqapaqpis chay willamaqqa uklawmanta runa yupay kanqa.

12 Chaynumi chay uk rimaykunapi rimatinllapaqa, qamkunawanpis pasan. Chayraykumi qamkuna kusalata Santu Ispiritu yanapashutinllapa uknikillapa ukmanta, uknikillapa-shuypaq ukmanta rurar, Dyusta sirbiyta munankillapa. Piru ashwanmi Dyusta kusalata mañankimanllapa yanapashutinllapa, kriyiq masikikunata yanapatkillapa Amitunchikpi masta kriyinanllapapaq.

13 Nishaykillapa: Mayqanpis chay ukman mana yaçhayashan rimaykunata rimaqqqa, Dyusta mañakuyllapa pay yanapashutinllapa, chay rimashaykitqa uyakushuqkunapa rimayninpina rimar intrachikunaykillapapaq.

14 Chaqa mayqanpis ukman rimaykunapi Dyusman mañakurqa, chiqaptami tukuy shunqunwan mañakuyan. Piru chaynu Dyusman chiqapta mañakurmapismi, mana intrakayanchu ima nir mañakusha kani nirmapis.

15 Chaynu katinqa, ¿imatana rurayman? Chay-ari Santu Ispiritu yanapamasha ukman rimaykunapi rimar mana intrakarmapis, mañakur, chaynulla kantarmapis Dyusllata alabayani. Piru wakinkunapa naypanpi mañakur, chaynulla kantarqami, allita intrakarna rurashunllapa, uyakuqkunapis intrakananllapapaq.

16 Chaqa qam ukman rimaykunapi rimar Dyusta alabar, payji niyankiman. Piru uk runa mana chay rimayashaykita intrakarqa, mana pullayki Dyusta alabar, payji niyta puytiyanqachu. Chaqa manari intrakayanchu imatami nir alabayanki, chaynulla payjichikuyanki nirmapis.

17 Chiqaptaqami Dyusta payji niyashayki chayqa kusala allin ima kayanqa. Piru kriyiqkuna mana intrakashanllaparaykumi, mana paykunataqa yanapayanchu, Dyuspi masta kriyinanllapapaqqqa.

18 Nuqaqami, Tayta Dyusta payji nini. Chaqa chay ukman rimaykunata rimankillapa chaymatapismi illaqmanta masta rimani qamkunaman-taqa.

19 Piru chaynu ukman rimayta puytirmapismi, ashwan chay kriyiqkuna tantakashakunawan karqa, paykuna intrakayashan rimaypi rimar yaĉhachikuni. Chaymi chay ukman rimaykunapi kusa unayta willashurllapapis mana imanupis intrachishuylapata puytinichu. Piru ashwan chay qamkunapa rimaynikillapapiqami aykakaqlata willashutiyllapa dasla intrakayankillapa kanqa.

20 Kriyiq masiykuna, amami chay wamritukuna mana das intrakanllapa chaykuna yupaychu kayllapa. Ashwanmi byijulla runakunana kar, chay yaĉhachishushayllapataqa allita intrakayllapa. Chaynuqami yaĉhaynikillapaqa allinkunalata ruranaykillapapaqlana kanqa.

21 Chaqa Dyus nitin iskribikashakunapiqami, kaynu nin:

“Kay pwibluta rimayniyta willananpaqmi,

uklawmanta runakunata kaĉhashaq ukman
rimaykunapi willananpaq.

Piru chaynu ukman rimaykunapi willatinlla-
pamapismi
mana kasumanqallapachu" nir.

22 Chaynu katinmi, kriyiqkunata Tayta Dyusqa
yanapar ukman rimaykunapi ima rimachir, chay
mana kriyiqkunataqa rikachin kriyinanllapapaq.
Piru chaynu rikachitinllapamapismi, mana
kriyinanllapachu. Nataq ashwan mayqanpis
chay kriyiqkunata paykunapa rimayninllapi
rimar ima Dyus munashannulla yaĉhachirqami,
yanapanllapa mas allita kriyinanllapapaq.

23 Chaqa yarpuyllapa: Qamkuna tukuy
kriyiqkuna tantakasha kar, tukuyla ukman
rimaykunapi mana intrakaypaga rimayanki-
manllapa. Chaymantaqa chaynu rimayatkillapa,
uk mana kriyiq yanqa uyakushuqllapala ĉhar,
rimayashaykillapata mana intrakarqa niyanqa:
Wakkunaqa yaruyasha waknuqa rimapakuyan
nir.

24 Piru tukuynikillapa chay rimaynikil-
lapapi rimar Dyus munashannullata
yaĉhachikuyankimanllapa. Chaymanta
uk mana kriyiq uyakuq yaykur, chay
yaĉhachikuyashaykillapata intrakanqa. Chaymi
chaynu yaĉhachikushaykillaparayku allita
intrakarqa, paylla kwintata qukar niyanqa:
Kusala uchayjunmi kani nir.

25 Chaynuqami chay uyakuqkunaqa kwintata
qukanqa ima mana allinkunata tukuy
shunqunwan yarpushankunamatapis. Chaymi
kusala uchayjunmi kani nir, Dyuspa naypanpi

qunqurir paylatana aduranqa. Chaynuqami kwintata qukanqa chiqaptami Dyusqa qamkunawan kasha nir.

Tantanakurqami imatapis karanlata rurar adu-rayllapa Dyustaqa

²⁶ Kriyiq masiykuna, chay willashushayllapa-paqqami kaynu nishaykillapa: Tantakasha katkil-lapaqami, wakinkunaqa salmukunata takinqlalla. Nataq wakinkunaqa yaĉhachikunqallapa, manaqa wakinkunaqa Dyus willashanta ukku-nata willanqallapa. Ukkunaqa ukman rimayku-napi rimar ima yaĉhachikunqa. Chaynulla uk rimaypi yaĉhachikushanllapata intrachikunqallapa ima nirmi yaĉhachikuran nir ima. Piru tukuy chay rurashaykillapaqami Amitunchikpi masta kriyi-naykillapapaq kanqa, ama yanqallachu.

²⁷ Piru ukman rimaykunapi rimanarqa, ishkay, manaqa kimsala rimanqallapa. Piru amami ishkantinllapa, manaqa kimsallapaqa sunsunul-laqa rimanqallapachu. Ashwanmi uknin uk ratu, chaynulla uknin uk ratu ima rimanqal-lapa. Chaynu rimatinllapaqami, mayqantapis Santu Ispiritu yanapatin allita intrakaq chayqa, intrachikunqa ima nirmi yaĉhachikusha nir.

²⁸ Piru mana mayqanpis, chay kriy-iqkunamanta intrachikunampaq katinqa, amami chay ukman rimaykunapi rimarqa yaĉhachikunqallapachu. Ashwanmi mayqanpis chay ukman rimaykunallapi rimanarqa, Dyusllawan parlanqallapa uyarala.

²⁹ Nishaykillapa: Mayqantapis Dyus yanapanman imata rimananpaq. Chaynu

yanapatinqami, Dyus munashannullata rurar yaĉhachikunqa. Piru chaynu rimar yaĉhachikunarlappaqami, ishkayla manaqa kimsala chay rimaynikillapallapi yaĉhachishunqallapa. Nataq wakin kriyiqkunaqami uyarala uyakur kwintata qukanqallapa, Dyus rimashantachu willamayanchik manaqachu mana nir.

³⁰ Piru chaynu yaĉhachikuyatkillapa, Dyus imanupi uk runata chaypi tayatin imata rimananpaq intrachitinqa, chay yaĉhachikuq chayqa qasillanqa. Chayna chay uk rimananpaq.

³¹ Chaynu uknikillapa uk ratu uk ratu, Dyus yanapar intrachishushanllapata yaĉhachinakurqami, kusa shumaqta intrachinakuyankillapa. Chaymi chaynuqa ashwan tukuy kusa allita intrakar masta Amitunchikpi kriyinaykillapapaq animachinakunkillapa.

³² Chaymi Santu Ispiritu, Dyuspaq yaĉhachikunapaq yanapamashallapaqa yaĉhachikushunllapa. Piru shumaqta yaĉhachikunallapapaqqami, imata yaĉhachikunapaq karmapis, tantyakar yaraypaqraq uk yaĉhachikuyatinqa.

³³ Chaqa Tayta Dyusqami kusa shumaqta imatapis ruranata munan, manami imatapis sunsunulla ruranataqa munanchu.

³⁴ Chaymi nishaykillapa: Imanutaq tukuy kriyiqkunapi warmisitakunaqa uyarala uyakunllapa, chaynullami qamkunapis Dyusta aduranaykillapapaq tantakasho katkillapaqa, warmikunaqa uyarala chay yaĉhachikuqkunata uyakunqallapa. Chaqa manami allinchu warmikuna chay tantakashaykillapakunapi

laqyananllapapaqqa. Chaymi Dyus nitin mantakushankunapipis nin, warmikunkaqa chay tantakasha katinllapaqa, uyarala kanqa runanta kasushanrayku nir.

35 Chaymi yaĉhachikutinllapa mana allita uk warmi intrakasha karqa, runanta tapunqa wasinpi karna. Chaqa manami allinchu uk warmi chayllapi yaĉhachikuyatinllapa tapukur laqyananllapapaqqa.

36 Allitami intrakankillapa, Dyuspaq yaĉhachikuq qallarirllapaqa, manami qamkunamantachu qallariranllapa. Chaynulla manami qamkunalachu Dyuspa rimanantaqa yaĉhakushaykillapapis.

37 Mayqanpis Santu Ispiritu yanapatin Dyuspa rimaqnin kar, manaqa imata ruranarqa, allita kwintata qukanqa, kay iskribir willashuyashayllapaqami mana nuqamantachu, ashwanmi Dyus mantakushankuna nir.

38 Piru mayqan kay willashuyashayllapapaq mana chaynuchu nitinqa, ama paytaqa kasunkillapachu.

39 Chayrayku kriyiq masiykuna, kusata animakur munayllapa Dyus yanapashutinllapa nishankunata yaĉhachikunaykillapapaq. Chaynulla ukman rimaykunapi rimatinllapapis, dijayllapa rimar yaĉhachikunqallapa.

40 Piru tukuy imata rurarmapismi kusa shumaqta imatapis rurar, ama sunsunullaqa rurankillapachu.

15

Pablumi   yaĉhachikun   Jesucristo   wanur

kawsamushanpaq

¹ Kriyiq masiykuna, kananqami nuqaqa munani yarpunaykillapapaq imanu washakanaykilapapaq nir yaĉhachishushayllapapaq. Chaqa Jesucristupi kriyir washakankillapa nir yaĉhachishutiyllapami, qamkunaqa kusala allita kriyiraykillapa. Chaynullami kanankaman allita kriyinkillapa.

² Chay puntata yaĉhachishushayllapapi kriyiraykillapa, chaynulla kanankaman allita kriyirllapami washakankillapa. Piru chay yaĉhachishushayllata dijar mana kriyir, ukkunapi kriyirqami mana washakankillapachu. Chaynu katinmi chay kriyishaykiqa yanqalla kasha kanqa.

³ Nuqa yaĉhakushaytami puntataqa yaĉhachishurayllapa. Chaymi yaĉhachishurayllapa Jesucristumi uchanchikmanta washamana-paq wanuran nir, imanutaq Dyus nitin iskribikashakuna nin chaynulla.

⁴ Chaqa Dyus nitin iskribikashakunapiqami nin, wanuchitinllapashi pamparanllapa. Chaymantashi kimsa diyamanta kawsamuran nir.

⁵ Chaymi puntataqa Pedruman rikariran. Chaymantaraqmí rikariran chay dusi apustulninkunamanqa.

⁶ Chaymantaqa rikariranpis kinyintusman-matapis (500) mas kriyiq masinchikkunaman. Jesucristuta rikashakunaqami, wakinkunaqa wanushallapana. Piru yaqqa tukuyninmi kawsayanllaparaq.

⁷ Chaymantaraqmí rikariran Santiaguman, chaynulla tukuy apustulkunamanpis.

8 Tukuy chay wakinkunaman rikarir-raqmi, chaymantaraq nuqamanqa rikariran. Chaynu katinmi nuqaqa wakinkunamantaqa, uk wamra manaraq tyimpumpichu nasisha yupay kani.

9 Chaynu kasha karmi nuqaqa wakin apustulkunamantaqa mana kwintachaypaqla kani. Chaynulla manami apustulpaq riqsimaninanlapalapaqmapis allinchu. Chaqa nuqaqami Dyuspaq mana allinta yarpur, kriyiqkunapa ikinpi puriq kani qischanaypaq.

10 Chaynu kasha katiymapismi, Tayta Dyusqa kusalata munamar akramaran paypa rimananta yaĉhachikunaypaq. Chaymi chay llakipamashanqa manami yanqallachu kasha. Ashwanmi nuqaqa tukuy wakinkunamantaqa kusa masta yaĉhachikur trabajasha kani. Piru manami nuqalachu chaynuqa yaĉhachikusha kani, ashwanmi Tayta Dyus munar yanapamasha katin chaykunataqa rurasha kani.

11 Chaymi ama yarpushunllapachu, nuqa, manaqachu chay wakin apustulkuna masta yaĉhachikusha nirqa. Ashwanmi kusala mas allinqa chay imanu washakanaykillapapaq yaĉhachishutiyllapa kriyishaykillapa chay.

*Pablumi yaĉhachikun wanushakunami
kawsamunqa nir*

12 Piru nuqakunaqami yaĉhachikunillapa, Jesucristumi wanushanmantaqa kawsamuran nir. Chaynu yaĉhachikutiyllapaqa, ¿imapaqtaq qamkunamanta wakinkunaqa, wanushakunaqa mana kawsamunnachu ninllapa?

13 Chaqa wanushakuna manana kawsamuyatinqa, Jesucristupis mana kawsamushachu kanman.

14 Chaynu Jesucristo wanushanmanta mana kawsamusha katinqa, imanu washakanaykillapapaq nir yaĉhachishuyashayllapapis mana imalapaqpis sirbiyanqachu. Chaynu katinqa chay kriyishaykillapamapis yanqalla kar, mana sirbiyanqachu.

15 Kay chaynu katinqa, nuqakunaqami Dyuspaqqqa mana chiqap rimaqninkunachu kayashaqllapa. Chaqa nuqakunaqami yaĉhachikunillapa, Dyusmi Jesucristutaqa wanushanmanta kawsachimuran nir. Chaynu chiqapta mana wanuqkuna kawsamuyatinqa, Cristupis dijurqa mana kawsamushachu kanqa.

16 Chaqa wanuqkuna mana kawsamuyatinqa, Jesucristupis manami kawsamushachu kanqa.

17 Chaynu Jesucristo mana kawsamusha katinqa, Jesucristumi washamayanchikllapa nir kriyishaykillapapis, yanqalla kar mana sirbiyanqachu. Chaymi ashwan qamkunaqa uchayjunllaraq kawsayankillapa kanqa.

18 Chaynulla, Jesucristupi kriyir washakashaq nir wanushakunamapis, mana washakashachu kar ashwan limpu chinqasha kanqallapa.

19 Chaynulla nuqanchikkunapis, kay kawsayashanchiklapi Jesucristupi kriyirlami washakayanchik nir kriyisha, mana washamashaqa nuqanchikkunaqa kusala pinqaypaq kashunllapa.

20 Piru chiqaptami Jesucristuqa kawsamusha. Chaymi payqa tukuymanta puntata wanushan-

manta kawsamushanrayku, uk mallkipa punta puquynin yupay intrachimanchikllapa.

²¹ Chaqa imanutaq uk runa uchakushanrayku tukuyla kay pachapiqa wanunallapapaq karan. Chaynullami Jesucristo allinta rurar uchanchikpaq wanur kawsamushanraykulami, michka wanusha karmapis, paypi kriyiqkunaqa maydiyaqa tukuyla kay pachapiqa kawsamunal-lapapaq nisha.

²² Nishaykillapa: Imanutaq Adán uchakusharaykulami tukuyla wanunallapapaq karan. Chaynullami Jesucristo wanur kawsamushanraykula, qashan maydiyaqa tukuyla kawsamushunllapa.

²³ Piru Dyusmi kaynu kawsamunallapapaq nirán: Puntataqami Jesucristo kawsamunarpaq nirán. Chaymantaraqshi maydiya Jesucristo shamur, paypi kriyiqkunapa kwirpuntaqa kawsachimuyanqa nir.

²⁴ Chaymantami Jesucristuqa tukuy chay rikay-paq, chaynulla chay mana rikaypaq mantakuq dyablukunata, karguyjunkunata, chaynulla chay kusala puytiq kani niqkunata binsitinraqmi, kay pachaqa tukukanqa. Chaymanta chay tukuy imata binsisha karnami, Jesucristuqa Taytanchik Dyustaqa qunqa tukuy imata rikar mantanapáqqa.

²⁵ Chaqa Jesucristuqami mantakunqa tukuy chay ĉhiqniqninkunata binsir limpu saruĉhanankalaman.

²⁶ Chaynu tukuy imata binsishana karqami, tukukanantaqa binsir saruĉhanqa chay wanuya, amana maydiyapis wanunallapapaq.

27 Chaqa Dyusmi Wamran Jesucristutaqa pudirta qur nisha tukuy mana allin kaqkunataqa saručhananpaqqa. Piru tukuy imata saručhananpaq nirqa, manami niyanchu Dyustapis Wamran Jesucristuqa saručhayanqa nirqa. Chaqa ashwan pay-ari chaynu tukuy imata Wamranqa saručhananpaqqa nisha.

28 Chaymanta Jesucristo tukuy mana allin kaqkunata binsishana karqami, ashwan paylla Dyuspa Wamran karmapis chaymanta-pacha, Dyus nishankunata ruraq ĉurakanqa. Chaynami Dyusqa tukuy imatapis payna rikar mantanqa.

29 Yaĉhanchikllapami wanushakunaqa maydiyaqa kawsamuyanqa nir. Chaqa mana wanushakuna kawsamuyatingqa, ɿimapaqtaq yanqallaqa wanushakunapa shutinpi shutikunllapaqa?

30 Chaynulla Jesucristo wanushanmanta mana kawsamusha katinqa ɿimapaqtaq nuqakunaqa imuraspis paypaq yaĉhachikur ima qischakanillapaqa?

31 Kriyiq masiyllapakuna, nuqataqami chay ĉhiqnimaq runakuna imuraspis wanuchimananollapapaq yarpunllapa. Piru chaynu katinmapismi nuqaqa kusalata aligriyani, qamkuna imanumi Amitunchik Jesucristupi kriyishaykillapanulla kankillapa nir yaĉhashayrayku.

32 Nuqami Éfeso pwiblupiqa kusala saqra mana allinkunata ruramanatinllapamapis kusalata shachinakusha kani. Piru chiqapta mana wanuqkuna kawsamuyatingqa, ɿimatataq ganasha kani chaynu shachinakurqa? Ashwan

nishanllapanuqa dijarma ninayta: Unta mikushaq, upyashaq, chaqa allaqmantami wanuyani nir. Piru wanuqkunaqami chiqapta kawsamuyanllapa.

³³ Chay-ari amami ingañakankillapachu chay mana allinta rimaqkunamantaqa. Chaqa chay llullakur mana allinta rimaqkunawan pulla kashallapaqami das llullachir ima pantachimanchikllapa.

³⁴ Chayraykumi chay llullakuqkuna ama ingañashunanllapapaqqa rikchakuq yupayna allinlata rurar, ama uchakunkillapanachu. Chaqa qamkunamanta wakinqami, Dyusta mana riqsishan-rayku, paykunawan kar, kusala pinqaypaqta ingañakar ima kawsanllapa.

*Wanur kawsamuqkunaqami kaynu kwirpujun
kanqallapa*

³⁵ Imanupiqañchi wakinkunaqa kaynu nir tapukunmanllapa: ¿Imanutaq wanushakunaqa kawsamuyanqa? ¿Imanu kwirpujuntaq kawsamuyanqa? nir.

³⁶ ¡Kabal yarutaraq tapukunkillapaqa! ¿Manachu yañhankillapa, imanutaq simillata tarpur-maqa wanunanaq yupay pampanchik? nir. Chaynu pampashami chaymanta mushuqmanta ukmanna nasimun chay tarpukushanchikqa.

³⁷ Chaynumi triguta manaqa uk simillata tarpurpis, manami chay mallkipa tulluntachu tarpunchik. Ashwanmi uk simillitata tarpunchik winananapaqqa.

³⁸ Chaymantanami Dyusqa pay munashannu mayqannintapis winachin. Chaynu winachirmi,

yurayjunpaqna tikran. Piru chaynu yurayjunpaq tikrarmapismi chay simillan karan chaynullata puuchinanpaq winachin.

³⁹ Manami kwirpunchikllapaqa tukuy imakunapa kwirpunwanqa chayllachu. Chaqa runakunaqami ukman kwirpuyun kanchikllapa. Animalkunapismi ukman kwirpuyun. Chaynulla pariq kurukunapis ukman kwirpuyun. Piskadukunapismi ukman kwirpuyun ima.

⁴⁰ Chaynullami syilupi kaqkunapa kwirpunwan, kay pachapi kawsaqkunapa kwirpunchikllapapis mana chayllachu. Chaqa syilupi kaqkunapa kwirpunqami kusala ukman shumaq, chaynulla kay pachapi kaqkunapa kwirpunchikllapapismi shumaq ima.

⁴¹ Chaynullami rupaypa llipyayningqa, mana chayllachu killapa llipyayninwanqa. Chaynulla wakin qullarkunapa llipyayningqami, michka chaylla katinpis, mana chayllachu llipyayningqa wakin qullarkunawanqa.

⁴² Chaynullami nuqanchikkunawanpis pasan. Chaymi kay kwirpunchik wanutin pampashaqa, limpu ismur allpapaq tikrakan. Piru kay kwirpunchik maydiya wanushanmanta kawsamurqami, tukuy tyimpupaqna kanqa.

⁴³ Chaynumi chay kwirpunchik wanurqa mana sirbiq katin, askwintalla kidan. Piru maydiya kawsamurqami, kusala shumaq allin imana kanqa. Chay wanur pampakaq kwirpunchikqami, kusa litala ima kasha. Piru maydiya kawsamurqami, kusala jwirtina kanqa.

⁴⁴ Kay kwirpunchikllapaqami, yanqa aychala kashanrayku wanur ima pampakananpaq

kasha. Piru maydiya kawsamurqami, manana maydiyapis wanunqanachu. Chaqa imanutaq kay pachapi kawsananchik kasha, chaynullami tukuy tyimpupaqna Dyuswan, kawsananchikpis kanqa.

45 Chaqa Dyus nitin iskribikashankunapimi kaynu nin: “Chay punta runa Adantaqami all-pamanta rurar kawsachiran”. Piru kanan Adán yupay Jesucristuqami, Dyusmanta kashanrayku ashwan tukuy tyimpupaq kawsayta qumanchikllapa.

46 Piru, puntataqami kay kwirpunchikraq kan. Chaymantaraqmi Dyusqa qumanchik uk mushuq kwirputa tukuy tyimpu kawsanapaqqa.

47 Chaymi imanutaq chay punta runamaqa all-pamanta rurasha kar, kay pachapi kawsanampaq karan. Piru Jesucristuqami unaq sylumanta shamuran.

48 Tukuyla kay pachapi kaqkunaqami, chay punta runa allpamanta rurakasha kaq chay yupay. Piru mayqanpis Jesucristupi kriyiqkunaqami, maydiyaqa sylumanta shamusha runa yupay kwirpujun kanqallapa.

49 Chaynu katin-ari, kanan nuqanchikkunaqa chay punta runa allpamanta rurakasha yupay kanchikllapa. Piru maydiyaqami, unaq sylumanta shamusha Jesucristo yupay kwirpujunna kashunllapa.

50 Kriyiq masiykuna kaytami willashunayanillapa: Tukuyla aychayjun, tulluyjunqa manami Dyus mantakuyashanmanqa yaykuya puytinchikchu. Chaqa kwirpunchik dasla

tukukaqqa, ¿imanunari chay tukuy tyimpu kawsaqpiqa kayta puytinga?

51 Piru nuqami chay mana yaĉhayashaykillapata munani intrakanaykillapata. Chaymi nishaykillapa: Kriyiqkunaqa manami tukuyqa wanushunllapachu. Piru tukuylami kusa ukman kwirpujunpaq tikrakashunllapa.

52 Dasla nawinchikta qipchirachir, manapis chapakuchiyasha yupaymi, chay tukukananta trumpitata waqachitinllapalamí kriyiqkunaqa tukuyla ukman kwirpujunpaq tikrakashunllapa. Chaqa trumpita waqatinqami, tukuy kriyiqkuna wanushakunamapis kawsamunqal-lapa, qashanqa amana wanunanpaqnachu. Nataq nuqanchikkuna kawsaqkunaqami, uk kwirpujunpaq tikrakashunllapa.

53 Chaqa chaynuqami kay kwirpunchik mana allinta ruraq karmapis, manana chaynunachu kanqa. Chaynulla kwirpunchik wanunanpaq kaqmapis, manami wanunanpaqnachu tikrakanqa.

54 Chaynu kusala uchayjun kar, manana uchayjunpaq tikrakash, chaynulla kwirpunchikmapis wanunanpaq kasha kar, mana wanunanpaq katinnaqami, kumplikanqa Dyus nitin iskribikashanpi kaynu nishanqa:

“Dyusninchikmi binsinqa chay wanuya, amana wanunallapapaq” nir.

55 Chaynulla ninpis:

¡Runakunaqami manana wanunqanachu!

¡Chaynulla runakunaqami wanunanpaqqa mana manchakunqanachu! nir.

56 Chaqa Moisés mantakushanta mana kasurmi uchakuranchikllapa. Chaymi chaynu uchakurlla wanunallapapaq karan.

57 ¡Piru Amitunchik Jesucristuraykumi Tayta Dyus uchanchikkunamanta llakipamarninchikllapa tukuy tyimpupaq kawsanallapapaq nisha! ¡Chaymi Dyusninchikta kusalata payji nishunllapa, tukuy tyimpupaq wanunallapamanta washamashanchikllaparayku!

58 Chayrayku, munashay kriyiq masiykuna, chay kriyishaykillapanullami maydiyapis shachinakunkillapa, amana disanimakurchu. Ashwanmi Amitunchikpaq kusata yaĉhachikur trabajankillapa. Chaqa qamkunaqami yaĉhankillapa payllapaq yaĉhachikurqa, manami yanqallachu yaĉhachikuyankillapa nir.

16

Pablumi willan kriyiq masinkunapaq ufrindata tantananllapapaq

1 Nataq chay ima ministishanllapakunata kriyiq masinchikkunapaq tantarqa, kriyiq masiykuna imanutaq prubinsya Galaciapi kriyikunata willasha karay, chaynullami tantankillapa.

2 Chaymi imanutaq ganashaykillapanulla, chay dumingukunapiqa aykalamatapis siparayllapa. Chaymantaqa tantar yarachiskinkillapa, nuqa rikashuqlapa shamutiyqa, ufrindata manana tantanaykillapapaqnachu.

3 Nuqa ĉhamutiyqami, qamkuna ukninchikkunata rinanpaq akratkillapa Jerusalenman

kaĉhashaq. Chaynumi kaĉhashaq kartata, chaynulla chay qamkuna tantashaykillapata ima chay kriyiq masinchikllapakunamanqa.

⁴ Chaymi rinaypaq allin yupay katinqa, nuqapis paykunawan rishaq.

Pablumi riyya yarpun Corinto pwibluman

⁵ Nuqa watukushuqllapa shamurqami puntataqa rishaq Macedonia lugarpi kriyiqkunataraq watukuq. Chaymantanami qamkuna kayashaykillapa Corinto pwiblumanqa ĉamushaq.

⁶ Chaynu ĉamurqami, imanupiqa qamkunawan kidayman tukuya chay tamya tyimputaqa. Piru chaymantaqami qamkuna yanapamatkillapa rishaq, maymanmi rir yaĉhachikunaypaq karan chayman rinaypaqqa.

⁷ Manami das pasaqnulaqa rikashunayanilapachu. Ashwanmi unayta qamkunawanqa kanayani. Piru Amitunchik munatinmi chaynuqa kanqa.

⁸ Piru manaraq qamkunaman shamuyarqami, kay Éfeso pwiblupi kidashaq Pentecostés fyista pasanankaman.

⁹ Chaqa kay pwiblupimi, Amitunchikpaq kusala achka yaĉhachikunaypaq kan. Chaymi kaypi yaĉhachikutiyqa, Jesucristupiqa achka kriyinqallapa, michka kay pwiblupi kusala achka runakuna ĉhiqnimayatinllapamapis.

¹⁰ Ukninchik Timoteo qamkunaman ĉhamutinqa, amami imapaq llakichirchu, ashwan kusata aligriyachinkillapa. Chaqa paypismi nuqa yupaylla Amitunchikllapaq kusata yaĉhachikun.

11 Chayrayku amami mayqannikillapapis paytaqa disprisyankillapachu. Ashwanmi yana-pankillapa kusa shumaqla tukuy shamuyashanpi kananpaq. Chaymi pay shamur rikamananpaq. Chaqa nuqaqari wakin kriyiq masinchikkunawan kaypi yarayanillapa.

12 Nataq kriyiq masinchik Apostashuypaqa, rugaray kriyiq masinchikkunawan qamkunaman shamur watukushunanllapapaq. Piru kanankunaqami, mana shamuya puytisharaqchu. Maydiya shamunanpaq tyimpun katinmi, shamunqa watukushuqlapapaqa.

Pablumi tukukananta saludakun

13 Kriyiq masiykuna, rikchakusha yupayla al-lita kuytakarmi, Jesucristupi kriyishaykillapan-lla mana shaykuq payllapi yarpur kawsayllapa. Amami imatapis manchar imachu, ashwan tukuy shunquykiwan Amitunchik Jesucristuta sirbiyl-lapa.

14 Chaynulla imata rurarllapapismi, ama kwashallachu, ashwan kusalata llakipanakur ima rurankillapa.

15 Kriyiq masiykuna, qamkuna yačhashaykillapanumi Estefanas ayllunkunawanmi Acaya lugarpiqa puntata Amitunchikpiqa kriyiran. Chay paykunami chaypi wakin kriyiq masinkunata kusalata yanapayanllapa.

16 Chaymi kriyiq masiykuna, nuqaqa munani chay kusata yanapakuq Estefanaswan ayllunkunata, chaynulla yačhachikuqkunata kasur, paykunawan pulla Jesucristullapaq yačhachikunaykillapapaq.

17 Nuqaqami kusala aligri kani, kriyiq masinchikkuna Estéfanos, Fortunato, Acaico watukumaq ñhamushanllaparayku. Chaqa qamkuna mana watukumaq shamutkillapamapismi, ashwan qamkunapa lugarnikillapaqa, paykuna shamusha watukumaqqqa.

18 Chaqa paykunami nuqata kusalata animachimasha Amitunchikpi masta kriyinaypaq, imantuqaq qamkunata kusalata animachishunllapa kriyinaykillapapaq chaynulla. Kay runakunataqami, allita kasunaykillapapaq kusala allin.

19 Kay Asia lugarpi, kriyiq masinchikkunami qamkunaman kusalata saluduta kañhamunllapa. Chaynulla Aquilawan, Priscilapis kusalata saludashunllapa. Chay paykunapa wasinpi tantakaq kriyiq masinchikkunapismi, Amitunchik Jesucristupa shutinpi kusalata saludashunllapa.

20 Chaynulla tukuy kaymanta kaq wakin kriyiq masinchikkunapis saludashunllapa. Chaymi qamkunapis uknikillapa uknikillapa kusala risipuwan saludanakunkillapa.

21 Nuqa Pablumi kusalata saludashurllapa, kay saludukunata nuqalla iskribimuni.

22 Mayqanpis Amitunchik Jesucristuta mana munarqa, kusala mana allinchu kanqa Dyuspappaqqa. Chaymi nuqaqa nini: ¡Kusala munashay Amituy Jesucristo shamukuy-ari kay nuqakunaman! nir.

23 Amitunchik Jesucristumi kusa shumaqta llakipar yanapashunqallapa.

24 Tukuy qamkunatami nishaykillapa: Jesucristupi kriyiq kashaykillaparaykumi kusata mu-

1 Corintios 16:24

lxxxv

1 Corintios 16:24

nashunillapa. Chaynu kusalata munashurllapa
ima saludashunillapa.

Chaynumi kanqa.

**Mushuq Testamento
New Testament in Quechua, Lambayeque
(PE:quf:Quechua, Lambayeque)**

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Quechua, Lambayeque

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Quechua, Lambayeque [quf], Peru

Copyright Information

© 2008, Bible League International. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Quechua, Lambayeque

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 30 Dec 2021
05704580-9dc6-511f-8a91-aead14f3eb5a